XLI NR. 86 — ANTRADIENIS - TUESDAY GRUODIS - DEC. 4, 1956 M. — 10 CENTŲ

Dēl Syrijos Amerika nuramina

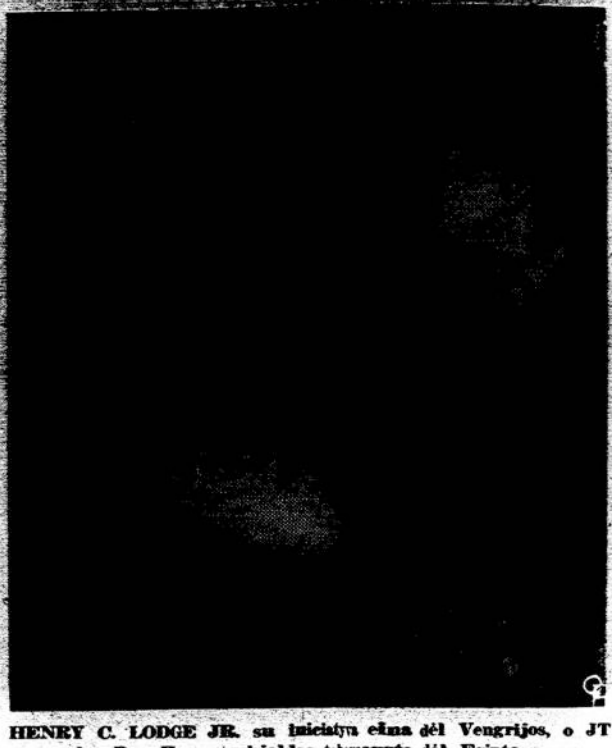

HENRY C. LODGE JR. su iniciatyva eina dėl Vengrijos, o JT gen. sekr. Dag Hammarskjoldas tebevargsta dėl Egipto.

Vakarų politikoje labiausiai domimasi viduriniais rytais. Mažta domėjimasis Egiptu, kai kyla susirūpinimas Syrija.

Įsitempimas dėl Syrijos pakilo penktadienį ir šeštadienį. Penktadienį Sovietų min. Šepilovas apkaltino Turkiją, Iraką ir Izraelį, kad jie telkia kariuomenę prie Syrijos sienos ir rengiasi ją pulti.

Šeštadienį Irako karalius Faisal II paleido parlamentą mėnesiui atostogų ir įvedė karo padėtį. Prieš tai opozicijos vadų eilė buvo suimti. Aiškinama, kad Irake komunistų agentai grėsę nuversti vyriausybę, kuri pasirašė su Anglija Bagdado sutartį.

Syrija gruodžio 1 skundėsi Jungt. Tautom, kad Anglija, Prancūzija, Izraelis, Turkija ir "kiti" rengia "ginkluotą agresiją" prieš Syriją.

Syrijos skundas aiškinamas kaip Maskvos noras nukreipti pasaulio dėmesį nuo Syrijos ginklavimosi sovietiniais ginklais, ir sovietinių bazių rengimą Syrijoje, kad iš ten Maskva galėtų smogti toliau į vidurinius rytus.

Washingtonas sudarinėja įspūdį, kad Maskva neišdrįs imtis šios rizikos po to, kai Washingtonas įspėjo ginsiąs Bagdado pakto valstybes (Angliją, Persiją, Turkiją, Iraką, Pakistaną) nuo bet kokio pasikėsinimo.

Tačiau Anglijai ir Prancūzijai Maskvos stiprinimasis Syrijoje duoda pagrindo aiškintis, kad jie negali atitraukti kariuomenės iš Egipto, kol ten nėra imtasi saugumo priemonių.

EISENHOWERIO VARDU

Valstybės sekretorius J. F. Dulles, pasikalbėjęs su prezidentu, gruodžio 2 paskelbė raminančias žinias dėl Syrijos — esą Sovietai neprisigabenę tiek ginklų į Syriją, kad tai sudarytų pavojų taikai.

VALST. SEKRETORIUS J. F. Dulles vėl grįžo į darbą.

DĒL VENGRIJOS PASAULIS VIS NERIMSTA

Vengrijoje sukilimas nėra galutinai palaužtas. Atskirose vietovėse tebėra vengrų kovotojų. Pačioje sostinėje gruodžio 2 kilo protesto demonstracija prieš sovietų kariuomenę, kuri gatvėje pagrobė vieną vengrą. Kitoje vietoje demonstrantai sudegino sovietinius laikraščius, paremdami tuo darbininkų sąjungos reikalavimą, kad valdžia duotų leidimą jų laikraščiui.

JUNGTINĖSE TAUTOSE SMULKINAMASI SU VENGRIJOS REIKALU

Vengrijos komunistinė valdžia atmetė JT nutarimą siųsti JT stebėtojus į Vengriją. Dabar Amerika ir dar 11 valstybių siūlo siųsti stebėtojus bent prie Vengrijos sienos. Tik Kubos atstovas energingai reikalauja iš JT griežtesnės akcijos.

VEIKLOS REIKALAUJA IR AMERIKIEČIAI, PAVERGTŲ TAUTŲ BIČIULIAI

Prieš kelis mėnesius susidariusi amerikiečių pavergtų tautų bičiulių organizacija, vadovaujama Christopher Emmet, kreipėsi į prezidentą, kad Amerika nepalaikytų jokių santykių su dabartiniu Vengrijos komunistiniu režimu. Taip pat siūlo pavartoti ūkines sankcijas, atsisakyti nuo derybų nusiginkluoti, kol Sovietai neatitrauks savo kariuomenės iš Vengrijos; Egipto ir Vengrijos klausimus pastatyti vienoje plotmėje, kad balsavimas vienu klausimu būtų sykiu balsavimas ir kitu.

Ir Lietuvoje?

J. ir S. Alsopai (NYHT), rašydami apie studentų bei darbininkų nerimus Sovietuose, mini, kad ir

Baltijos kraštuose pasirodę ant sienų antikomunistinio pogrindžio lapeliai su šūkiais: "Ruskiai, namo".

Perorganizuoja Lenkijoje komunistus

Lenkijos komunistų partija iš masinės organizacijos turinti virsti rinktinių žmonių organizacija. Vietoj dabartinių pusantro milijono narių ji būsianti sumažinta iki 250,000. Bus pašalinti karjeristai. Taip pat sumažinta jos rolė valstybės valdyme.

Prancūzijoje laikosi stalinizmas

Prancūzijos komunistų partijoje tie, kurie stalinizmą kritikavo, iš partijos pašalinti. Apie 100 rašytojų, artistų, žurnalistų, kurie buvo išmesti, dabar organizuoja savo partiją — marksistų ratelį.

Socialistai prieš socialistus

Socialistų internacionalas Kopenhagoje gruodžio 2 priėmė rezoliuciją, kuria pasmerkiamas Egipto užpuolimas. Pasiūlė Anglijos socialistai—darbiečiai. Prieš tokią rezoliuciją protestuodama, iš konferencijos pasitraukė prancūzų socialistų delegacija.

● **Vengrų pabėgėlių** priskaitoma 107,000 Amerika sutiko įsileisti jų 20.000.

● **Lebanono vyriausybė** susekė, kad Egipto karo attaché Lebanone organizavo perversmą, dabartinės antikomunistinės vyriausybės vietoje norėjo pastatyti palankią Maskvai ir Egiptui.

UZTRŪKUS NAFTAI EUROPA JAU DREBA

Kai nafta nutrūko tekėjusi pro Sueso kanalą, daugumas Europos valstybių pajuto didelį naftos trūkumą jau dabar. Labiausiai Anglija ir Prancūzija.

Paryžiuje žmonės pagausėjo teatruose ir kinuose. Žino, ten bent sušils, privačių namų daugelis nešildomi. Automobilistų skaičius sumažėjo 25%. Padidėjo keleivių judėjimas metro 20%. Policija išaiškino, kad juodoje rinkoje benzino kainos pakilo 3 kartus.

Londone parlamento rūmų apšildymas sumažintas 25%. Sumažinta automobilių gamyba. Vietoj 5 dienų darbo savaitės automobilių pramonėj įvesta tik keturių dienų. Visoje Anglijoje benzino stočių 70% užsidarė.

Švedijoje Volvo automobilių fabrikas sumažino 30% gamybą ir įvedė tik keturių dienų darbo savaitę.

Belgijoje sustabdžius sekmadieniais automobilių judėjimą, nuostolius tuojau pajuto viešbučiai. Jų savininkų pareiškimu viešbučių pajamos nukrito 80%. Vietoj automobilių ima vėl vartoti arklius. Sumažėjo viešbučių skaičius su šiltu vandeniu.

Vokietijoje, kuri pasigamina savo suvartojamo benzino 30% sintetinio, tik benzino kaina truputį pakilo, bet didesnio trūkumo nejaučiama. Už tat iš Šveicarijos, Belgijos, Prancūzijos atvažiuoja automobiliai prisipildyti tankų.

Nors Amerika padidins pristatomo benzino kiekį, tačiau suvaržymai nebus atšaukti.

KUBOJE SUKILIMAS

Kubos kariuomenė ir aviacija gruodžio 2 numalšino sukilimą, kurį surengė Kubos pabėgėliai, dabar grįžę iš Meksikos. Apie 40 sukilėlių buvo užmušta. Ir pats jų vadas.

KIEK RUSIJA GAMINA NAFTOS

Sovietų Sąjunga gamina naftos 1,6 mil barelių per dieną. Ji eksportuoja į laisvąjį pasaulį 100,000. Satelitai aprūpinomi iš Rumunijos ar Austrijos.

Sovietų pažadai aprūpinti Europos kraštus nafta yra neįvykdomi.

● **Amerika išmėgino** bombonešį B-52, kuris skrenda be nusileidimo apie 30 valandų ir padaro 13,500—17,000 mylių. Tokiais bombonešiais galima bombarduoti bet kurią Sovietų Sąjungos vietą iš pačios Amerikos bazių.

● **Amerika taip pat** išmėginusi pirmą lėktuvą, varomą atomine energija. Nors daviniai laikomi paslaptyje, bet prasitariama, kad vienu energijos pakrovimu galima aplink žemę apskristi dešimt kartų.

KAS LEMIA AMERIKOS POLITIKĄ

Amerikos politiką viduriniuose rytuose ir Vengrijoje nustato dabar pats prezidentas Eisenhoweris. Prezidentas tariasi dėl politikos su New Yorko bankininku John J. Mc Cloy, su pramonininku ir armijoje savo bičiuliu Luciu Clay, o taip pat su Paul Hofmanu, buvusiu Marshallio plano valdytoju.

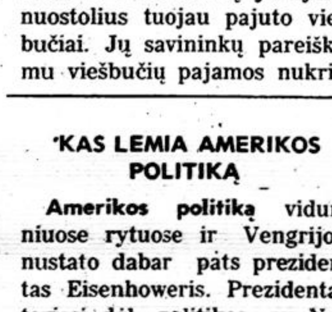

CHRISTIAN A. HERTER, ligšiol Massachusetts gubernatorius, bet kalbama, kad jis galis pakeisti J. F. Dulles.

Bažnyčia Lenkijoj

● **Lenkijos** komunistinė Gomulkos valdžia ieško susitarimo su katalikų kardinolu Wyszynskiu, kuris dabar grąžintas į laisvę. Kardinolas, turėdamas Vatikano specialius įgaliojimus, jau atleido penkių vyskupijų valdytojus, kuriuos buvo skyrusi komunistinė valdžia 1951. Jų vietoje kardinolas prašo Vatikaną patvirtinti nuolatinius vyskupus tom vyskupijom. Kandidatus parinkdamas, kardinolas Wyszinskis esą nesitaręs su Gomulkos valdžia, ir pastaroji neprieštaravusi.

● **Amerikos žydų** bendruomenių delegatai New Yorke gruodžio 2 nutarė surinkti 100 mil. dol. gelbėti 625,000 žydų, esantiem varge. Jie eis nuo durų prie durų, rinkdami aukas. Tik iš Vengrijos dabar pabėgo 5000 žydų.

● **Prancūzijos min. pirm.** Mollet pareiškė, kad jeigu šįmet JT vėl norės svarstyti Alžiro klausimą, tai Prancūzijos delegacija pasitrauks kaip ir pernai.

Iš Egipto išsikraustys

Amerika pasiekė, ko norėjo, derybose su Anglija ir Prancūzija. Ji reikalavo, kad Anglija ir Prancūzija bei Izraelis atitrauktų savo kariuomenes iš Egipto be jokių sąlygų. Anglija labiausiai sąlygų reikalavo — kad Jungt. Tautų ginkluotos pajėgos būtų pakankamai stiprios ir apsaugotų anglų bei prancūzų interesus, jiem pasitraukus, kad kanalas tuojau būtų pradėtas valyti, kad Izraeliui būtų garantuota, jog jo sienos bus gerbiamos.

Tačiau dabar anglai ir prancūzai abeji paskelbė, kad palaipsniui savo kariuomenę atitraus, ir iki Kalėdų išeis paskutiniai daliniai.

Stipriausias argumentas, kuris privertė Angliją bei Prancūziją vykdyti Amerikos norus, buvo nafta. Tik tada Amerikos vyriausybė sutiko padidinti naftos kiekį Europai, kai svetimos kariuomenės bus atitrauktos be jokių sąlygų iš Egipto.

DIMITRI ŠEPILOVAS, Sovietų užs. r. ministeris, šaukia, kad Syrija užpuls...

VAKARŲ VIENYBĖ GRĮŽTA

Vakarų vienybė atstatoma bent tariamai. Europoje stiprus nepasitenkinimas Eisenhowerio politika nuslopinamas. Ten stengiamasi rodyti džiaugsmo, kad Eisenhowerio pareiškimas apie draugiškumą tarp Amerikos ir Anglijos bei Prancūzijos reiškia vėl Amerikos įsipareigojimą vadovauti vakarų politikai. Tokis Amerikos vadovavimas ypačiai svarbus dabar, kada arabų tautose sugriuvo anglų ir prancūzų autoritetas. Jei nebus ten Amerikos autoriteto, tai jo vietoj bus sovietinis.

JUNGTINĖS TAUTOS! PADĖKIT MUMS!

BET KAI PERSEKIOJIMAS DIDELIS, TYLA DAR DIDESNĖ

Lapkričio 29 ir 30 New Yorke įvyko Pavergtų Jungt. Tautų 39—41 posėdžiai. Lapkričio 29 rytą prie PJT būsimų patalpų pastato visai priešais Jungtinių Tautų rūmus per visą antro aukšto priekį buvo išstatytas plakatas su įrašu:

"Jungtinės Tautos, mes reikalaujame pašalinti visas sovietų pajėgas

(suprantama, karines, policines ir kompartijos)

ir laisvų rinkimų. Padėkite mums!"

Pirmą sykį

Prieš pradedant posėdžiauti, viršum pastato iki pusės stiebų buvo pakeltos PJT narių—valstybių vėliavos. Atitinkamos valstybės vėliavai kylant, buvo grojamas atitinkamas himnas. PJT pirmininkas tarė susirinkusiem trumpą žodį. Tylos minute susirinkusieji pagerbė laisvės kovų aukas.

Savo posėdžiuose PJT pilnatis svarstė ir priėmė rezoliucijas dėl deportacijų naujos bangos iš Vengrijos, Lietuvos, Rumunijos, dėl bažnyčios padėties, dėl vadinamo Varšuvos karinio pakto, dėl sovietų ūkinio kolonizmo ir dėl pastarųjų tarptautinių įvykių.

Ryšium su nauja deportacijų banga PJT pakartotinai reikalauja JT, kad imtųsi žygių deportacijų nusikaltimui sustabdyti, deportacijų aukom grąžinti namo ir deportacijų nusikaltėliam pašaukti atsakomybėn. PJT taip pat šaukiasi į žmonijos sąžinę, kad sukiltų prieš tą baisų komunistinį nežmoniškumą.

Turėdamos galvoje bažnyčios dabartinę padėtį sovietų pavergtuose kraštuose, Pavergtosios Tautos protestuoja prieš sovietinius sąžinės varžtus, šaukiasi JT, kad praktiškai garantuotų religijos laisvę pavergtuose kraštuose, kad išvaduotų iš kalėjimų ir vergų darbo stovyklų dvasininkus. PJT taip pat reikalauja, kad būtų sustabdytas pavergtuose kraštuose komunistinės valdžios kišimasis į bažnyčių vidaus gyvenimą.

PJT rezoliucija dėl vadinamo Varšuvos pakto konstatuoja to pakto grynai agresinį pobūdį: pridengti Sov. Sąjungos okupacinės kariuomenės laikymą pavergtuose kraštuose. Todėl PJT prašo JT imtis žygių sovietų kariuomenei iš pavergtųjų kraštų pašalinti.

PJT kreipia JT dėmesį, kad Sov. Sąjunga savo ūkiniu kolonizmu bei išnaudojimu pavergtuose kraštuose laužo JT Chartą. PJT prašo JT pareikalauti Sov. Sąjungą, kad ji visas savo vadinamas ūkines sutartis su pavergtais kraštais registruotų JT sekretoriate ir kad teiktų JT įstaigoms tokių "sutarčių" vykdymo duomenis.

Įspėja Vakarus

Dabartinės tarptautinės padėties akivaizdoje PJT įspėja laisvąjį pasaulį dėl jo neryžtumo eventualių pasekmių jam pačiam; prašo JT pripažinti Sov. Sąjungą agresore ir pagal JT Chartą pritaikyti Sov. Sąjungai kolektyvines sankcijas: nutraukti ūkio santykius, įvesti ūkio blokadą, sudaryti tarptautinę policijos pajėgą, kuri prireikus vykdytų JT nutarimus. JT diskusijas dėl Vengrijos PJT reikalauja praplėsti ir dėl padėties kituose Sov. Sąjungos pavergtuose kraštuose.

Iš lietuvių diskusijose dėl deportacijų dalyvavo V. Vaitiekūnas, dėl bažnyčios padėties — E. Turauskas, dėl ūkinio kolonizmo — H. Blazas, dėl tarptautinės padėties — J. Lanskoronskis.

PJT pilnaties posėdžiam buvo naujovė du vieši liudijimai apie bažnyčios padėtį pavergtoje Vengrijoje ir Rumunijoje. Kun. J. Mate, išgyvenęs visą Vengrijos okupaciją ir sukilimą prieš bolševikus, ir tik šiomis dienomis pasiekęs Ameriką, liudijo apie padėtį Vengrijoje.

Marksizmo - Leninizmo kursas yra privalomas ir kunigų seminarijose. Kunigo šventimam priimti reikia valdžios leidimo. Gabesnieji klierikai paprastai tokio leidimo negauna. Atkritėlių iš dvasininkų labai nedaug.

Rumunų unitų kn. V. Pavel liudijo apie žiaurų unitų bažnyčios persekiojimą Rumunijoje. Visi vyskupai kalėjime. Kunigai verčiami pereiti į ortodoksiją. Atsisakiusieji kankinami ir baudžiami. Pats liudytojas buvo žiauriai kankintas. Ženklus tebenešioja, nors jau praėjo daugiau kaip 5 metai, kuriuos atkalėjo. Tik neseniai, kaip ... čia gimęs, buvo išleistas į JAV.

Iš apsilankiusių PJT posėdžiuose ir tarusių žodį svečių pažymėtini tautinės Kinijos ambasadorius Jungtinėm Tautom dr. Tsiang ir JV delegacijos Jungtinėms Tautoms nariai senatoriai resp. Knowland ir dem. Humphrey.

Negreit

Dr. Tsiang be jokių diplomatinių vingių dalykus vadino tikrais jų vardais, pažymėdamas, kad

ne vien jis pats, bet ir daugumas mažųjų valstybių atstovų Jungtinėse Tautose jaučia gėdą dėl JT laikysenos Sov. Sąjungos tarptautinių nusikaltimų atžvilgiu. Jis nematąs laisvės ir teisingumo greitos pergalės, nors žinąs, kad turi laimėti.

Sen. Knowlandas kalbą apie Jungtinių Tautų atsakomybę baigė prezidento Linkolno žodžiais Amerikos kongresui:

"Istorijos teismo negalime išvengti... Ypač mes, kurie turime galią ir nešame atsakomybę... Suteikdami laisvę vergam, mes užtikriname laisvę laisviesiem... Mes galime kilniai išsaugoti ar niekšiškai pražudyti paskutinę gražiausią viltį žemėje..."

Daug padrąsinančių žodžių pabėrė ir sen. Humphry, pažymėdamas, kad istorija yra Jungtinėm Valstybėm uždėjusi didelę atsakomybę už pasaulio laisvę ir kad tarptautiniuos santykiuos su Sov. Sąjunga yra neišvengiama rizika. Senatorius pabrėžė viso laisvojo pasaulio darbininkijos solidarumą sovietų pavergtųjų kraštų išsilaisvinimo pastangoms. Humphrey nuomone,

sovietų pavergtųjų tautų išlaisvinimas iš sovietinės vergijos priklauso nuo trijų veiksnių: a) pavergtųjų ištvermės, b) Sov. Sąjungos vidaus negalių ir c) laisvojo pasaulio viešosios opinijos susimobilizavimo prieš Sov. Sąjungą bei laisvojo pasaulio ūkinio, socialinio ir politinio spaudimo į Sov. Sąjungą.

PJT pilnatis patvirtino PJT komisijų vadovybes. Lietuviai komisijų vadovybėse iš 18 turi 5 postus: V. Sidzikauskas politinės komisijos pir-ko, V. Rastenis informacijų komisijos vicepirm., M. Brakas teisių komisijos sekretorius, dr. A. Trimakas socialinės komisijos sekretoriaus ir V. Vaitiekūnas —kultūros reikalų komisijos sekretoriaus. Vt. Vt.

Darbininko kitas numeris dėl Nekalto Marijos Prasidėjimo šventės išeis gruodžio 11 dieną.

Kennano politika - nesiprriešinti piktam

Vengrijos įvykių atgarsiai (2)

Darbininke pereitą kartą buvo sutrauktos George Kennano mintys apie Sovietų Sąjungos santykius su satelitais ir apie Amerikai siektiną politiką tuo klausimu.

Kennano mintys daugelis pažymėtinai teisingos. Teisingas, kad sovietinis komunistinis režimas yra priešingas žmogaus prigimčiai ir iš komunistinių vadovybių negalima laukti kraštam nei asmenim laisvės. Teisinga, kad režimas, priešingas žmogaus prigimčiai, ilgainiui veda į katastrofas. Teisingas, kad sovietiniam režimui satelituose pritarėjų yra ne daugiau kaip 5%.

-o-

Tačiau tenka nustebti, kada Amerikos "politikos planuotojas" kaip tik specialiai akivaizdoje sovietinės priespaudos satelitiniuose kraštuose, akivaizdoje sukilimo Vengrijoje Amerikos politikai siūlo "laukti ir stebėti". Stebėti, kaip sovietinis režimas smaugia pavergtas tautas, ir laukti su viltimi, kad tokiu būdu tas režimas artina pats sau galą. Režimo, priešingo žmogaus prigimčiai siautėjimas, veda į katastrofą, o po jos turi ateiti ir reikštų gyvenime sveikos tautose glūdinčios jėgos, reikštis su laisve asmenim ir tautom.

Patarimas laukti gražus. Tai atgarsiai Amerikoje dar neišgyventų senojo Rousseau idėjų, kad žmogaus prigimtis pati susiras sau teisingą kelią per patirtį. Neišmušk vaikui peilio iš rankos; kai jis susižeis, tai įsitikins, kaip reikia elgtis su peiliu. Šiuo konkrečiu atveju nesikišk, kada sovietai siautėja su peiliu. Tik lauk, kada jie susižeis ir įsitikins, jog taip negerai. Tai kas, kad prieš susižeisdamas jis tuo peiliu daugelį kitų papjaus. Pjaujamiems tegul Amerika perriš žaizdas, pareikš užuojautos, bet atimti peilį iš bandito — ne, geriau nesipriešink piktam, kaip skelbė Levas Tolstojus.

-o-

Gal netik pasyviai laukti... Kennanas žino, kad banditas yra pajėgus, Sovietai turi stiprią karinę ir politinę "realybę", ir Amerika turi į ją atsižvelgti... Ką tie migloti žodžiai reiškia, paaiškinti gali ankstesnis Kennano pareiškimas apie "finality" politiką. Tokia jo skelbiama politika reiškė, kad su kai kurių kraštų pavergimu reikia skaitytis kaip su "baigtu", neatšaukiamu dalyku. Turėjo Kennanas galvoje Baltijos valstybes. Reikia sutikti su faktu, kad Sovietai iš ten nepasitrauks, ir tą padėtį priimant kaip galutinę megsti toliau santykius su Sovietais. Jei anksčiau Dulles ir Eisenhoweris kalbėdavo, kad santykiam su Sovietais pirma reikia "nuvalyti stalą", tai Kennanas sutiktų, kad bendravimas tarp Sovietų bei Amerikos eitų ir prie apteršto stalo.

Dabartiniame pasikalbėjime su J. Alsopu taip drastiškai Kennanas nekalbėjo. Tai būtų labai jau nepopuliaru po įvykių Vengrijoje, kurie visuomenėje susilaukė didelio pergyvenimo. Jis paieškojo taurių žodžių ir apie Dievą, ir apie netūralines žmogaus bei tautų teises, ir optimistišką finalą. Tačiau savo išvadose lieka Kennanas tas pats — Amerika turi stebėti, laukti, ką tolimoje perspektyvoje padarys tos tautose glūdinčios jėgos.

Ką siūlomoji politika reiškia Amerikos santykiuose su kitais?

Kennanas kalba apie žmogaus prigimtyje glūdinčius moralinius principus, kuriuos laužo sovietai ir komunistinis režimas. Tai tiesa. Bet kai Kennanas siūlo Amerikai stebėjimo ir laukimo politiką, tai siūlo dalyką, kuris taip pat priešingas žmogaus prigimčiai. Normalus žmogus nelaimės ištiktam žmogui, o juo labiau plėšiko užpultam skuba į pagalbą. Jis nesako: stebėsiu ir lauksiu, kada plėšikas ims graudintis ir atgailoti...

Tai, ką Kennanas siūlo, yra savotiškas neutralumas, nesikišimas į santykius tarp Sovietų ir satelitų. To Sovietai kaip tik ir reikalavo, aiškindami, kad tai Maskvos ir Vengrijos reikalas.

Kai Azijos tautos reiškė savo neutralumą kovoje tarp Rytų ir Vakarų, valst. sekr. Dulles jų neutralumą buvo griežtai pasmerkęs. Ar geresnis yra siūlomas Amerikos neutralumas kovoje tarp Maskvos ir satelitų?

Amerikos politika buvo pagarsėjusi kaip idealistinė politika, nešanti kenčiantiem pagalbą, kovojanti už pavergtųjų laisvę. Kennano siūlomas laukimas ir stebėjimas grasina nutraukti nuo Amerikos politikos šį patį šviesiausią šydą.

Laimė, kad "planuotojų" siūlymai ne visada sutampa su visuomenės pergyvenimais ir jausmais. Ir kita laimė, kad gyvenimo įvykiai dažnai apverčia aukštyn kojom planuotojų samprotavimus. Tai yra pajutęs ir Kennanas, ir dėl to šis jo žodis yra žymiai švelnesnis nei ankstesnis. Tas atsargumas turi reikšti vieną tiesą — tie, kurie siūlo atvirai ir tiesiai koegzistenciją tarp Amerikos ir Sovietų, savo balsus šiek tiek yra pritildę, prislopinę.

M.

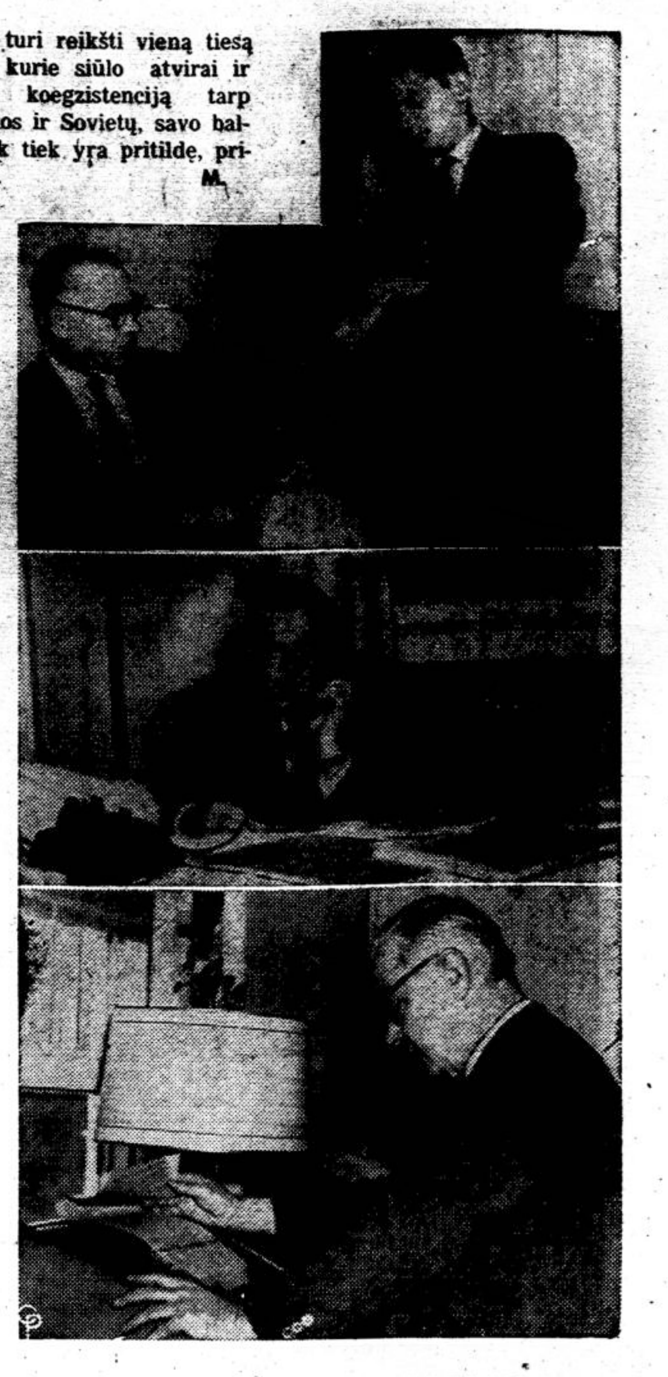

ATOSTOGOS POLITINIAM KARŠTY

Šaltom dienom užėjus, atostogų laikas pasibaigė, bet prezidentui po karštų rinkimų ir susižvairavimo su sąjungininkais dėl Sueso, reikia kiek atsikvėpti. Rudenines atostogas jis praleidžia Augustoje, Virginijoje. Kad neatitrūktų nuo politinių reikalų kartu yra pasiėmęs didesnį pagelbininkų būrį, negu paprastai. Vaizde (aukštai) juos matome darbe. Dewey Long, susisiekimo valdininkas, ir kurjeris Jack Cliff, tvarko gautąjį paštą. Viduryje spaudos sekretorius James Hagerty kalbasi su Washingtonu. Apačioje tas pats Dewey Long peržiūri pačias naujausias žinias.

● **Vliko prezidiumas** posėdžiavo šeštadienį ir vietoj pasitraukiančios iš Vykdomosios Tarybos pirmininkų A. Devenienės nutarė pakviesti plk. J. Lanskoronskį.

P. L. B. Informac. Komisijos pranešimas

Amerikos ir Kanados lietuvių bendruomenių valdybos, susitarusios šaukti pasaulio lietuvių bendruomenės seimą ir numačiusios New Yorką tinkamiausia vieta, pavedė darbą L. B. New Yorko apygardos valdybai, kuri buvo paprašyta sudaryt seimui ruošti organizacinį komitetą.

1956 gegužės 11 N. Y. apygardos valdyba sušaukė susirinkimą, pakvietusi 26 asmenis, iš kurių buvo išrinktas prezidiumas: pirm. prel. J. Balkūnas, vicepirm. J. Šlepetys ir A. Ošlapas, sekr. V. Vaitiekūnas ir ižd. A. Trečiokas.

Vėliau buvo sudarytos atskiros komisijos, būtent: meno — pirm. V. Jonuškaitė; sporto — A. Vakselis; finansų A. Trečiokas; informacijos — kun. B. Mikalauskas; ūkio — dr. A. Škėrys.

Komisijų pirmininkai dalyvauja prezidiumo posėdžiuose, informuodami apie savo darbus.

V. Vaitiekūnas, dr. B. Nemickas ir A. Ošlapas paruošė P. L. B. seimo laikinąją konstituciją, kurią komiteto prezidiumas priėmė. Ši konstitucija yra išsiuntinėta pasaulio lietuvių bendruomenėm, ku-

(Nukelta į 5 pusl.)

LIETUVIŠKOS KNYGOS IR ŠALTINIAI VOKIETIJOJE

SPAUDA

Drauge lapkričio 24 dr. P. Rėklaitis rašo, kad iš Berlyno buvo iškelta dalis Prūsijos bibliotekos į Marburgą. Joje yra nemaža šaltinių, kurie liečia Lietuvą. Autorius jau pastebėjęs jų apie 2000. Taip pat yra daug veikalų, išleistų iki 1940: Kojelavičius, Balinskis, Kraševskis, Tiškevičiai, Basanavičius, Smetona, Šalkauskis ir kt.

Rytų Europos rinkinio vedėjas yra dr. Wilhelm Witte, kuris gerai moka lietuviškai. Lietuvių kalbą studijavo Halles universitete ir labai domisi naujai pasirodančiom lietuviškom knygom. Jo pastangom biblioteka papildoma naujais Lietuvą liečiančiais leidiniais.

Nuo 1952 iki 1956 biblioteka įsigijo daugiau kaip 3.000 lituanistinių dalykų. Ten perkelta ir nupirkta prof. Hermanno biblioteka, kurioje buvo ir Aušros komplektai ir kitos lituanistikos.

Prof. Z. Ivinskiui tarpininkaujant, šiemet Marburge yra deponuota ir mirusio prof. Gaigalaičio lituanistinė biblioteka, kurioje yra per 1800 tomų. Joje yra ir "Lietuvos", "Lietuvos Aido", "Lietuvos Žinių", "Į Laisvę" komplektai. Sunkiau su tremtyje išleistom knygom, nes biblioteka perka knygas per tarptautines firmas, o jos neturi ryšių su lietuvių leidėjais.

Marburge veikia nuo 1950 taip pat Herderio Institutas rytinei vidurio Europai tirti. Prieš praėjusį karą tas institutas veikė Rygoje. Į instituto programą įeina ir Lietuva.

Instituto bibliotekai vadovauja kilęs iš Estijos istorikas dr. H. Weiss. Lietuvių skyrius dar kuklus — turi per 400 knygų.

Herderio mokslinė taryba kartu su vak. Vokietijos archyvais suregistravo 40.000 dokumentų iš rytinių kraštų. Tarp jų yra ir liečiančių Lietuvą, pvz. apie lietuvių studentus senuose Vokietijos universitetuose, Stuttgarto Landesarchyvo turimas Radvilų susirašinėjimas su Wuerttembergo kunigaikščiu Ulrichu XVI amžiuje bei hercogo von Uracho byla sosto klausimu Lietuvoje. Taip pat Goettingene saugoma buv. Karaliaučiaus valst. archyvo dalis su vokiečių ordino aktais.

Prie informacijos apie tą lietuvišką turtą tenka pridėti tik apgailestavimą, kad niekas iš lietuvių nepajėgia organizuoti tų šaltinių tirti ir išleisti jais paremtų mokslinių veikalų, kurie Lietuvos reikalui būtų patvarios ir įtikinamos vertės. Tesikasa šiame darbe tik atskiri negausūs darbo entuziastai, niekeno neparemiami.

Didžiųjų įvykių mažieji vaisiai

Vengrijos užpuolimas ir įvykiai prie Sueso kanalo turėjo politinių atgarsių atskiruose kraštuose.

56 milijonų protestas

Tarptautinė profesinių organizacijų sąjunga paskelbė atsišaukimą boikotuoti sovietines prekes. Tai protestas prieš Vengrijos užpuolimą. Protestas gražus — 56 milijonų darbininkų vardu. Bet jis praktiškai turės maža reikšmės, nes sovietinių prekių į vakarus ateina mažai. Pernai pasaulio prekyboje sovietų eksportas tesudarė tik 3.3%, tuo tarpu Amerikos 25 ir Anglijos 10%. Sovietinės prekybos 80% ėjo su satelitais. Rusija pvz. įsivežė mašinų iš nekomunistinių kraštų už 140 mil. dol., o iš satelitų ir Kinijos už 860 mil.

Raudonas kinas raudonu rusu nepasitiki

Raudonoji Kinija pritarė raudonosios Rusijos skerdynėm Vengrijoje. Tačiau Kinijos min. pirmininkas Chou En-lai išsirengė į kelionę po septynias Azijos valstybes — Vietnamą, Burmą, Pakistaną, Indiją, Afganistaną ir kt. panašiai kaip pernai Bulganinas su Chruščiovu. Jis nori laimėti populiarumo pietų Azijos valstybėse. Tai konkurencija su Maskva.

Islandija susvyravo

Vengrijos įvykiai padarė įspūdį Islandijos socialistam, kurie susidėję su komunistais užsimanė išvaryti Amerikos įgulas. Dabar jie linkę jau į nuolaidas. Numatoma, kad bus susitarta pagrindinę bazę palikti amerikiečių rankose, tik sumažinti jų skaičių ir įvesti daugiau pačių islandiečių. Anglija taip pat pažadėjo pirkti Islandijos silkes.

Benzino politikieriai

Šveicarų spauda kelia aliarmą, kad prie Šveicarijos sienos iš Italijos sustojo didžiulės automobilių eilės sekmadieniais. Praleisti per sieną automobiliai vėl sustoja eilėm prie benzino stoties. Automobilių bakai pustuščiai. Jie prisipildo benzino ir vėl grįžta per sieną į Italiją. Mat Italijoje sekmadienį jie negali gauti benzino, o Šveicarijoje šveicarai taip pat negauna. Bet tas draudimas netaikomas užsienio automobiliam.

ISLANDIJOS SALOJE nusigasta bolševikų žiaurumų Vengrijoje ir dėl to jau nebereikalaujama, kad JAV panaikintų visas savo karines bazes toje saloje. Jos yra prie Keflaviko ir Reykjaviko.

IŠ LIETUVOS — Rašo ALMUS

STUDENTAI VIS TEBĖRA PASYVUS

Lietuviai studentai tebėra pasyvūs komunizmui — skundėsi Kauno politechnikos komtorgas Šepetys komjaunimo sąjungos centro komiteto suvažiavime. Esą jo instituto studentai mažai talkina ideologiniame darbe, neskleidžia ateizmo ir komunizmo tarp darbininkų ir ūkininkų. Pageidavo Šepetys, kad studentai būtų priversti palaikyti santykius vasarą su komjaunimo punktais kaimuose.

Tačiau žmonės prisitaiko

Žmonės pradeda prisitaikyti — pareiškė B. Barauskas "Aušros" kolchozo pirmininkas "Tiesoje". Esą žmonės pradėję tikėti, kad jų pajamos iš "visuomeninio ūkio", jeigu juo tinkamai rūpinamasi, žymiai pralenks tas, kurios kolchozininkas gauna iš sodybinio sklypo. Esą "dabar kolūkiečiai pakeltų triukšmą, jeigu nebūtų paskirti į darbą, o anksčiau kolūkis negalėdavo prisišaukti darbininkų".

Tokia žinia parodo, kaip sunki yra kolchozuose žmonių padėtis. Jie ieško bet kurios baudžiavos, iš kurios gautų duonos kąsnį, nes jie alkani.

Duona ir Kaune prasta

Nuolatiniai trūkumai buv. Paramos kepykloje nervina "Tiesą". Ji anksčiau buvo skundusis, kad duona kauniečiam dažniausiai būdavo duodama nepakankamai iškepta. Šiandien kepykla vadinasi "Čarno" vardu, bet duona vis tiek prasta — vietoj 25 gaminių tegamina tik 15. Tie patys esą neleistinai žemos kokybės. Laikraštis kaltina administraciją. O nepriklausomos Lietuvos laikais tos kepyklos buvo visai modernios.

Kolchozas, apie kurį verta rašyti

"Tiesos" korespondentas Miniotas džiaugiasi, kad Priekulės Stalino vardo (vis dar Stalino!) kolchozininkai šiais metais gausią už metų darbą 900 kg grudų ir po 3000 rb. Kolchoze esą 100 ha ir 25 karvės.

Butai vis "užimti"

V. Čiūtienė, geležinkelio ambulatorijos gydytoja, "Tiesoje" aprašo gyvenamų patalpų pasibaisėtiną trūkumą Lietuvoje. Prieš pusę metų ji buvusi iš Kauno perkelta į Švenčionėlius. Koks ten viršininkas Nastereko davė jai orderį į butą. Tačiau nurodytas butas buvo užimtas. Tada kitas viršininkas drg. Duško davė orderį į kitą butą. Bet ir tas buvo užimtas. Tada jai laikinai buvo leista su visa šeima apsigyventi geležinkelio kontoros pastato buto viename kambaryje. Bet paaiškėjo, kad drg. Duško jau tą butą buvo perleidęs kam kitam. Čiūtienė vėl keliavo pas Duško jau su trim orderiais, bet vis be buto. Rusai gauna lengviau.

"These past five years the business I own has been doing well. But Jane and I also wanted to guarantee our future security. Here's a plan we found that's really paying off for us. And will for you, too.

"Every week I debited $12.50 in my books to our own special fund. And every three weeks Jane bought a $50 Savings Bond with the $37.50 in the fund. This Christmas our Savings Bonds total over $3,000. Sure gives us a feeling of security."

Certainly regular purchases of Savings Bonds offer a sure way to security. U. S. Series E Savings Bonds are one of the world's safest investments. Your government guarantees the principal—up to any amount—and the rate of interest you receive.

Look at the chart to see how easily you can realize your dream. For example, save just $8.80 every week. In 9 years and 8 months you'll have about $5,000. Why not start *your* plan this week?

PART OF EVERY AMERICAN'S SAVINGS BELONGS IN U. S. SAVINGS BONDS

How you can reach your savings goal on the systematic purchase of Savings Bonds

If you want approximately	$5,000	$10,000	$25,000
Each week for 9 years and 8 months, save . .	$8.80	$17.60	$44.00
Each week for 19 years and 8 months, save . .	$3.75	$7.50	$18.75

The U. S. Government does not pay for this advertisement. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

DARBININKAS Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly
THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS.
Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 17 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N. Y.	$6.50	Brooklyn, N. Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Sibiro lietuviai šaukiasi pagalbos

Balfo Centras yra išsiuntinėjęs lietuviškajai spaudai tokį iš Sibiro gautąjį laišką:

"Brangūs broliai lietuviai: Mūsų šeima sveikina jus, esančius laisvoje žemelėje. Mes, esantieji Sibiro taigoje, vargstame po Sibiro miškus, kertame medžius, vežame į paupį, ir krauname į didžiausias krūvas. Kai ateina pavasaris, išeina upės ledai, rišame į didžiausius sielius ir paleidžiame pavandeniui plaukti upe, o kur ir kas juos ištraukia, nežinome.

Čia daugiausia dirba ištremtieji lietuviai, vokiečiai, armenai, gruzinai ir kiti. Jei šeimoje yra daug darbingų, tai tiems kiek lengviau, o kur darbingų yra maža, tai labai sunkus gyvenimas. Vargstame ir kovojame su žiauriu gyvenimu. Jau artinasi žiema, žiauri ji yra nepaprastai.

Aš, nors labai nedrįsdamas, prašau brangių brolių lietuvių atsiųsti nors kokių apnešiotų drabužių. Mums svarbu dar kaip nors išnešti savo gyvybes. Mano šeima yra tokia: žmona, dvi dukrelės, — viena 5 metelių, kita 3, — ir seni tėveliai. Aš jau pasiligojęs, žmona serga reumatizmu, gyvename labai sunkiai. Maistui dar šiaip taip užsidirbam, bet aprangai nė kiek nebelieka. Tai nuoširdžiai prašau, brangūs tautiečiai, padėti mano šeimai, esančiai dideliame varge Sibiro taigoje.

Ištremti esame 1948 m. gegužės 22 dieną iš brangios tėvynės Lietuvos.

Lauksime atsakymo, telaimina jus Visagalis."

Tokių prašymų Balfas gauna labai daug.Ir jis klausia: "Ar gali atsirasti laisvoje Amerikoje gyvenąs lietuvis, kurio nejaudintų šie paprasti, bet skausmu ir kančia persunkti žodžiai, ir kuris neištiestų pagalbos rankos"? Balfas dėl to "kreipiasi į visus širdį turinčius lietuvius, prašydamas aukos, kad galėtų prašantiems bent kiek padėti".

Tam tikslui yra vykdomi vajai įvairiose lietuvių kolonijose. Vajus vyksta ir New Yorko - New Jersey apygardoje, kur lietuvių nemažai susitelkę. Tačiau jie, matyti, nekaip atsiliepė į tą vajų, jeigu iš lapkričio mėnesio vajui yra pratęstas iki gruodžio 15. Vajaus rengėjai dar primena ir ragina: "Kas dar nesuspėjo savo aukos įteikti, prašomas dabar tai padaryti ir padėti gelbėti kenčiančiųjų lietuvių gyvybę."

Tai iš tikrųjų yra gyvybės klausimas, bet su juo yra susiję ir kiti klausimai.

★

Seniau toks gautas laiškas būtų buvęs didelėm raidėm visuose laikraščiuose išmuštas su antrašte: šiurpi žinia iš Sibiro. Dabar tų žinių yra daug, ir visos jos šiurpios, bet su jom apsiprantama, kaip ir su kiekviena didele nelaime.

Retas kas iš bėglių Amerikoje nėra gavęs laiškų iš Sibiro: savo tėvų, brolių ir seserų, draugų, kaimynų, pažįstamų. Kas kiek įstengia, rūpinasi ir padėti. Tačiau visi žinome, kad už menką siuntinį nuplėšiamos tokios sumos, kad nevienam sudaro jau sunkumų daugiau tų siuntinių pasiųsti. Reikia kolektyvinės, bendros talkos, nes reikia padėti ir tiem, kurie giminių neturi ir siuntinių nesulaukia. Čia Balfo tarpininkavimas yra būtinas ir neišvengiamas, bet kad jisai būtų tikrai sėkmingas, reikėtų ir aiškiau lietuviškąją visuomenę painformuoti, kokius siuntinius ir kokiom sąlygom Balfas gali Sibiran pasiųsti.

Žinome, kad tai nelengvas klausimas, bet jį reikia spręsti. Reikia, kad ir mūsų veiksniai ta problema labiau susirūpintų ir ką nors darytų.

Jungtinės Tautos ir gyvenimo tikrovė

Rašo P. DAILIDĖ

Jungtinės Tautos yra pastatytos šiuo metu prieš nepaprastą bandymą. Joms yra pavesta išspręsti du taikos klausimai, kuriuose susikerta laisvojo pasaulio ir bolševikinio bloko interesai. Nuo to, kaip pavyks Jungtinėms Tautoms tą uždavinį atlikti, žymia dalimi priklausys tos taikos organizacijos ateitis.

Ryšium su Sueso kanalo ginču ir Sovietų Sąjungos žudynių Vengrijoje svarstymu, susidomėjimas Jungtinėmis Tautomis plačioje visuomenėje yra žymiai padidėjęs. Be to, Jungtinės Tautos paskutiniu laiku yra pradėjusios ieškoti savo veiklai naujų, tikresnių kelių. Tai stiprina viltį, kad šioji organizacija išeis pagaliau iš užburto rato, kuriame ji atsirado pirmaisiais savo veikimo metais, ir pavirs realia taikos saugotoja.

Šiame rašinyje skaitytojas ir ras suglaustą apžvalgą klausimų, su kuriais tenka susitikti kalbant tuo klausimu.

JUNGTINIŲ TAUTŲ STATUTAS IR GYVENIMO TIKROVĖ

Jungtinių Tautų statutas numato šios tarptautinės organizacijos veiklai keturis pagrindinius uždavinius: rūpintis taika, žmogaus ir tautų teisių apsauga, socialine pažanga ir gyvenimo sąlygų gerinimu. Iš tų keturių uždavinių bene mažiausiai nusisekė Jungtinėms Tautoms pastovios taikos pasaulyje įvedimas ir žmogaus bei tautos teisių apsauga. Čia yra pasireiškęs net tam tikras priešingumas tarp statuto įpareigojimų ir gyvenimo tikrovės.

Taikos palaikymo reikalą Jungtinių Tautų statutas gana smulkiai dėsto ir nurodo, kas darytina, kilus pavojui. Penktas statuto skyrius numato taikos reikalams tam tikrą Jungtinių Tautų instituciją — **Saugumo Taryba**, kuriai atskiri Jungtinių Tautų nariai, ar tų narių grupės, privalo pranešti apie kilusį pavojų taikai, o Saugumo Taryba imasi reikiamų priemonių tam pavojui pašalinti. Statuto 25 straipsnis įpareigoja visus Jungtinių Tautų narius vykdyti Saugumo Tarybos nutarimus. Jie privalo klausyti tautautinio įstatymo ir nesigriebti ginčam spręsti jėgos priemonių, ir tomis priemonėmis negrasinti. Statuto pirmas skyrius įsakmiai nurodo tuos dėsnius ir principus, kuriais tiek Jungtinių Tautų Organizacija, tiek atskiri jos nariai privalo vadovautis. Bendras tų dėsnių ir principų pagrindas — **taika, teisė ir teisingumas.**

Gana smulkiai išdėstyti Jungtinių Tautų statute ir nuostatai, kurie liečia **žmogaus teisių apsaugą.** Čia str. 55 skaitome, kad Jungtinės Tautos rūpinsis" visuotinom žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių gerbimu ir jų išlaikymu visiems, kas bebūtų kokios rasės, lyties, kalbos ar tikybos". O str. 56 parašyta: "visi nariai bendradarbiaudami su JT, pasižada imtis bendrų ir atskirų veiksmų. 55 str. nurodytiems tikslams pasiekti." Ekonominiams ir socialiniams reikalams, taryba, numatyta statuto dešimtame skyriuje, tarp savo uždavinių turi ir žmogaus teisių globą. Pagal statuto 62 str. "taryba ekonominiams ir socialiniams reikalams gali siūlyti svarstyti klausimus, susijusius su žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių visiems gerbimu ir jų palaikymu."

Taigi pagrindinis tarptautinis įstatymas, kuriuo neginčijamai tenka laikyti Jungtinių Tautų statutą, turi aiškius nuostatus taikai palaikyti ir žmogaus teisėm apsaugoti. Bet gyvenimo praktikoje tie nuostatai kaip ir nevykdomi. Tuo tarpu, kai Jungtinių Tautų statutas atmeta jėgos priemones tarptautiniams ginčams spręsti, karai toli gražu nėra išnykę. Tik per paskutinius metus mes buvome liūdininkais didelių karų Korėjoje, Indokinijoje ir stambesnių karo veiksmų keliose kitose pasaulio vietose. O žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės taip žiauriai yra mindžiojamos bolševikų užimtuose kraštuose, kad tai sudaro didžiausią mūsų laikų gėdą. Ir negalima pasakyti, kad tai yra dėlto, jog Jungtinės Tautos ir jos įstaigos neatlieka statute numatytų pareigų. Jungtinės Tautos gana gyvai atsiliepia, kai kyla pavojus taikai, ar kai tai organizacijai pranešama apie žmogaus teisių mindžiojimą. Tik prisiminkime, kiek žygių yra padariusi Jungtinių Tautų Organizacija kylančioms karo kibirkštims užgesinti, kiek joje buvo prikalbėta ir prisiginčyta del žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos. Iš Jungtinių Tautų juk yra kilusi net konvencija prieš genocidą. O vis dėlto ir Baltijos tautos žudomos ir satelitinių tautų gyventojai naikinami. Kodėl taip yra?

TRACY S. VOORHEES, New Yorko advokatas, Trumano laikais buvęs Armijos pasekretorius, prezidento Eisenhowerio paskirtas rūpintis Vengrijos bėgliais. Jo uždavinys prižiūrėti, kad numatytas skaičius vengrų greičiau pasiektų Ameriką.

Kodėl taip yra, nesunku bus suprasti, jeigu gerai įsižiūrėsime į šiandieninę tarptautinę santvarką. Ta santvarka turi ne tik anksčiau minėtą statutą, bet ir nemaža įstatymų — susitarimų, kurie yra dedami tarptautinio bendravimo pagrindan. Pasaulyje tikrai būtų ideališka tvarka, jeigu visi tarptautinio bendravimo nariai tuos įstatymus gerbtų ir jų laikytųsi. Bet taip nėra. Kaip valstybės viduje atsiranda piliečių, kurie neklauso įstatymų, taip ir tarptautinėje bendruomenėje pasitaiko valstybių, kurios peržengia tarptautinius įstatymus. Skirtumas tėra tas, kad valstybė turi priemones neklaužadą pilietį sudrausti: tą pilietį sulaiko policija, jį teisia teismas ir baudžia, jei randa kaltą. O tarptautinė bendruomenė, nors ir turi tarptautinį teismą, savo veiksmuose prieš neklaužadas valstybes yra labiau suvaržyta. Tie suvaržymai yra dažniausiai dvejopo pobūdžio: juridiniai ir politiniai.

Juridinės kliutys — suvereniteto sąvoka ir statuto trūkumai.

Juridiniai suvaržymai kyla daugiausiai iš valstybės suverenumo. Mūsų laikų teisės mokslas pripažįsta valstybei jos teritorijoje aukščiausią valdžią. Niekas toje teritorijoje valstybei negali įsakyti. Jeigu tarptautinės bendruomenės įstaigoms reikia atlikti kuriuos nors veiksmus tos ar kitos valstybės teritorijoje, tai jos turi pirma išsirūpinti sakytos valstybės sutikimą. Dėlto, kai Kanados užsienių reikalų ministro Pearsono pasiūlymu Jungtinės Tautos nutarė pasiųsti į Sueso kanalo sritį tarptautinės kariuomenės dalinius, generalinis sekretorius turėjo gauti ne tik Egipto, bet ir Prancūzijos bei Anglijos sutikimą, nes tų šalių kariuomenės užimtose vietose aukščiausia valdžia priklausė joms.

Tačiau jautrus Jungtinių Tautų atsižvelgimas į valstybės suverenitetą kartais atrodo ir nepagrįstas. Jis trukdo J. T. įsikišimą ir ten, kur tokio trukdymo neturėtų būti. Juk ar ne keistai atrodė Jungtinių Tautų prašymas Sovietų tankais pastatytai marijonetinei Kadar vyriausybei Vengrijoje, kad ta vyriausybė įsileistų į Vengriją JT stebėtojus sukilimo sudarytai padėčiai ištirti? Ta vyriausybė niekeno nebuvo pripažinta ir negalėjo Vengrijos atstovauti. Bet JT statutas yra taip atsargiai suvereniteto atžvilgiu suredaguotas, kad JT įstaigos nuolat prisibijo, kad joms nebūtų padaryti priekaištai už statuto principų peržengimą. Str. 2 p. 7 statutas aiškiai nusako, kad "niekas, kas yra šiame statute, neįgalioja JT įsikišti į reikalus, kurie iš esmės priklauso kiekvienos valstybės vidaus jurisdikcijai, ir nereikalauja iš narių patiekti tuos reikalus tvarkymui pagal šį statutą." Pasiremdamos šiuo straipsniu, valstybės labai dažnai padaro savo vidaus reikalais ir tokius dalykus, kurie turi aiškų tarptautinį pobūdį. Ypač dažnai piknaudoja tą straipsnį Sovietų Sąjunga. Užėmusi ginkluotomis savo pajėgomis visą eilę valstybių, ir neturėdama jokio legalaus pagrindo kištis į tų valstybių vidaus santvarką, Sovietų Sąjunga tempia viską tose valstybėse ant bolševikinio kurpaliaus, mindžiodama žmogaus ir tautų teises. O kai Jungtinės Tautos mėgina bolševikų nusižengimus užimtuose kraštuose pasmerkti, Sovietų Sąjunga paprasčiausiu būdu užblokuoja tų nusižengimų svarstymą, pareikšdama, kad tai būtų įsikišimas į jos vidaus reikalus!

(Bus daugiau)

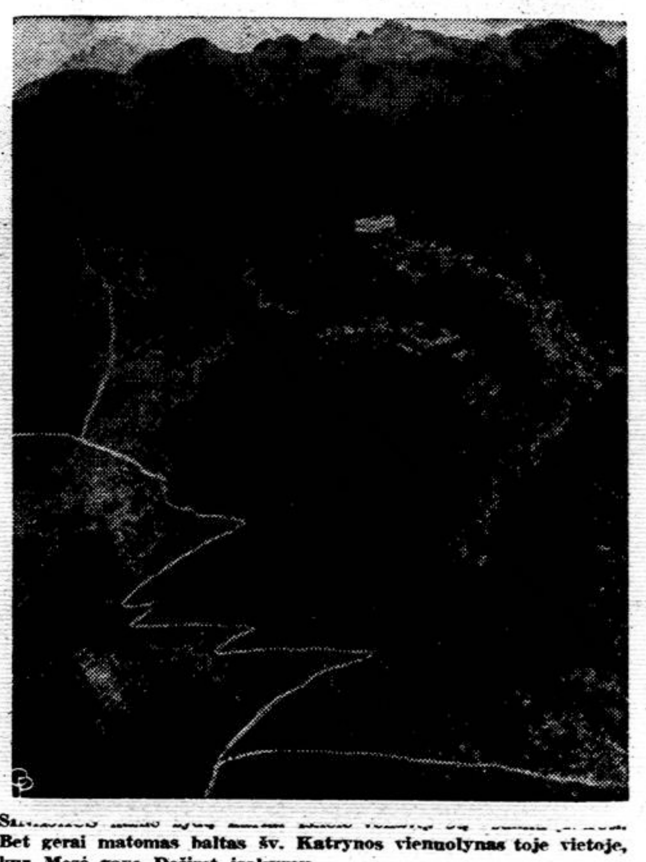

[illegible]
Bet gerai matomas baltas šv. Katrynos vienuolynas toje vietoje, kur Mozė gavo Dešimt įsakymų.

ANTANAS BERNOTAS

DVARAS

4

— Va, ponia, kai dabar žydai nukirto Parūžio mišką, kelmyne visur pasiliko daug šakų. Aš žinau, kad ponia surinkai geresnes šakas, bet ten pilna visokių mažesnių šakų ir viršūnėlių. Gal ponia kartais duotum kokį vežimuką tų šakų. Aš jau poniai...

— Gerai, — sako ji, pasirink keletą krūvų. Tik neik į žalią mišką ir ten nieko nekirsk. Rudenį ateisi vieną dieną prie kūlimo...

Kitas prašo leisti nusikirsti šienkartę, trečias norėtų gauti pasirauti kelmų. Dar kitas norėtų pasišienauti liekne arba grioviuose kokį vežimuką šieno.

Ji visų prašymus išklauso ir visiems duoda. Už labai menką atlyginimą arba dykai.

Po miškus ji retai tevaikščioja. Ji neturi laiko. Pasiunčia ten savo ūkvedį, tas parodo, kur kirsti, kur piauti —ir gerai. Tai vyrų darbas.

Būtų gerai turėti eigulį. Iki karo dvaras turėjo eigulį. Jis ir dabar tebegyvena dvaro miške, bet jau jokių pareigų neina ir miško nesaugoja. Tik už žemę sumoka nuomą.

Ir taip gretimo kaimo gyventojai, kai tik ko prireikia, lekia pas ponią. Ponia nežino ir nekontroliuoja, kas ir kiek ko išveža.

Pilnai tikėtina, kad vietoj duotų penkių vežimų, žmogelis išvežė dešimtį, arba vietoj šienkartės nusikirto sienoją.

Bet tai mažmožis, ir dėl šito ponia nesisieloja. Ji tik sako ūkvedžiui saugoti, kad kas nors neimtų kirsti gero miško.

Ji kartais tiesiog sužavėta tų žmonių darbštumu ir mokėjimu pragyventi iš nieko.

Antai, grytelninkė Antanienė, gyvenanti kaimo palaukės trobelėje, eina dirbti pas ponus Žukauskius tris dienas savaitėje. Už darbą ji gauna sutartą kiekį javų ir ganykloje ganosi karvę. Koks jos nepaprastas darbštumas!

Vos tik saulei patekėjus, ji jau linguoja pievų takeliu, vesdama savo Šermonėlę į ganyklą. Ji paleidžia karvę kelmyne ir laukia, kol atgins bandą kaimo piemens. Karvė ėdinėja sodrią žolę, gausiai apibertą ankstyvo ryto rasos karoliukais.

Bet, karvę paleidusi, Antanienė nesėdi ant kelmo ir nesnaudžia. Ji kūprinėja po kelmyną ir renka šakas. Visokias smulkesnes šakas ir jų nuolaužas. Šakos, pagulėjusios ant žemės, nupliko. Spygliai nubiro, žievė nusilupo, ir jos baltuoja kelmyne, lyg numirėlio šonkauliai.

Šakas tereikia surinkti ir namo parvežti. Jos sausos, kietos ir dega it parakas.

Ir taip Antanienė, kol atgena piemenys, prisirenka gražią naštą šakų. Ji šakas susideda į tą pačią virvę, su kuria atvedė karvę.

Užsidėjusi naštą, ji net svyruodama žygiuoja su šakomis namo, lyg koks Izaokas.

Ir taip kas dieną po pusantro kilometro su sunkia našta namo. Nuo naštų nešimo ji visai sukumpo ir eina palenkusi stuomenį žemėn, lyg ko ieškodama.

Bet pasižiūrėkite prie Antanienės trobelės: visas patvorys dailiai prikrautas šakų. Keli vežimai! Ir viską suvilko ant savo kupros ši moterėlė, nuplyšusi, basa ir pražilusi.

Niekas Antanienei tos laimės nepavydi. Ponia ją užjaučia ir, kai susitinka su našta, tik pasiteirauja, ar jai nesunku.

Nusamdytas miesto advokatas ponią smulkiai išklausinėjo ir patarė, kol dar nevėlu, kol įstatymas nėra priimtas (ir nežinia, kada jis bus primtas), dvarą pasidalinti visiems šeimos nariams. Sulig senuoju įstatymu, visi suaugę šeimos nariai, jeigu jie nori, gali iš tėvų palikimo gauti įstatyme numatytas dalis.

Tik reikia paskubėti. Kol seimo atstovai derėsis, agituos, ginčysis ir riesis, ką nusavinti, kaip nusavinti, kam duoti ar neduoti — praeis dar daug laiko, o vietoje galima skubiai susitvarkyti.

Ponia žino ir supranta, kad savanoriams, kariavusiems už šio krašto laisvę, bežemiams ir mažažemiams reikia duoti žemės. Ji tam nepriešinga. Bet, žinote, kiekvieno pirštai į save riesti... Iš kur valdžia nori, iš ten tegul ima, tik ne iš jos dvaro.

Iš jos dvaro niekas žemės negaus. Yra dvarų, kur nėra savininkų, yra turtuolių, kurie turi po keletą dvarų, tegul ima iš jų ir tegul išdalina.

Ponia pastebėjo, kad gretimo kaimo gyventojai jau vaikštinėja po jos laukus. Nieko jie ten nerenka, nieko neieško. Nueina laukais į vieną pusę, apsidairo, žingsniais atmatuoja į kitą pusę, pastovi, pamąsto ir vėl eina toliau.

Aišku, apsižiūrinėja, kur čia kokį geresnį gabalą gavus.

Tačiau nė vienas nevaikštinėja ir neapsižiūrinėja pelkėse. Nebent uogaudamas.

Ponia nusamdė matininką, ir jis nedelsiant atvažiavo. Ir pradėjo vaikščioti aplink visus laukus, miškus ir pievas. Su raudonai išmargintomis lazdelėmis ir su ilgomis grandinėmis.

Su savo šeima ji jau susitarė, kas ir kiek žemės gaus: Janekas, Halina ir Vanda — po šešiasdešimt hektarų, likusioji dvaro žemė — jai pačiai. Jeigu bus perdaug, valdžia galės iš jos dalies nusavinti.

Matininkas išmatavo, sukasė naujus kapčius ir į juos sukalė baltai nuskustus kuolus.

Pasidalinimo dokumentus valdžia patvirtino, ir jie įsigaliojo.

Dar negreit seime žemės reformos įstatymas tebuvo priimtas.

Kai galop į dvarą atvažiavo apskrities žemės reformos komisija, ponia prieš jos akis paklojo pasidalinimo dokumentus.

Komisija, — ką ji daugiau darys, — pasižymėjo ir pasakė, kad išdavas praneš vėliau.

O išdavos buvo tokios: Janeko, Halinos ir Vandos dalys paliekamos neliestos, o poniai Janinai Sinkevičienei paliekamas dvaro centras su aštuoniasdešimt hektarų žemės. Likusioji žemė nusavinama.

Nusavinama labai menkas likutis — tik penkiolika hektarų paties geriausio miško, susijungiančio su valdiniu mišku. —

Ir taip artimųjų kaimų bežemių ir mažažemių ilgus laikus puoselėtos svajonės gauti dvaro žemės ir liko tik svajonėmis...

Ši istorija pasikartojo ir kitur: iš ponų Oertelių ir Janavičių dvarų taip pat buvo atskelti tik menki pakraščių sklypeliai. Kitką pasidalino šeimos nariai savo tarpe.

O taip, buvo ir visai išdalintų dvarų. Ponia žino, kad mūsų valsčiaus ribose visiškai išdalinti du dvarai, nes jų savininkai išbėgo Rusijon ir negrižo. Keliems kitiems buvo palikti centrai, o likusoji žemė nusavinta.

Tačiau nusavintos žemės toli gražu neužteko visiems jos norintiesiems...

Dabar prasidėjo dvaro gyvenimo dramos antrasis aktas.

Janekas nė ūkininkauti, nė žemę dirbti visiškai nebuvo linkęs. Jei motina jį pasiųsdavo prižiūrėti darbininkus, jis tik dūkdavo su mergomis, ir mergos jo visai neklausė. Jei dirbdavo su vyrais, tai tik žiūrėdavo, kad kur nuslipti ir pasigerti.

Motina pinigų Janekui duodavo, bet jų jam niekad neužtekdavo.

Dabar Janekas pradėjo išpardavinėti savo dalį: hektarą po hektaro. Kai už vieną gabalą gautus pinigus pragerdavo, parduodavo sekantį. Ir taip jo žemė vis mažėjo, o gretimo kaimo ūkininkų pradėjo didėti. Ko jie negavo žemės reformos metu, pradėjo gauti pirkdami.

Janekui visos mergos geros: ir virėja, ir kambarinė ir kumečių dukterys.

(Bus daugiau)

Studentų suvažiavimas Chicagoje

Šeštasis Lietuvių Studentų Sąjungos JAV suvažiavimas įvykęs Chicagoje lapkričio 23—24 d.d., sutraukė apie 150 dalyvių iš įvairių JAV vietovių. Šiame suvažiavime didesnį procentą dalyvių sudarė akademikai iš kitų vietovių, o ne iš vietinio didžiumo Chicagos skyriaus, kuris sąrašuose turi apie 200 narių.

Į suvažiavimo darbo prezidiumą pirmininkais išrinkti kolegos Vacl. Kleizar ir S. Bobelis, sekretorėmis G. Stepaitytė ir D. Karaliūtė. Mandatų komisijon pateko R. Kontrimas, R. Mišauskas, A. Avižienis, D. Staniškis ir V. Minkūnas. Į rezoliucijų komisiją buvo pakviesti P. Baltakis, A. Mickevičius ir Lintakas.

Suvažiavimo atidaromąjį žodį tarė dabartinis Sąjungos pirmininkas Juozas Karklys. Jis pabrėžė, kad Sąjunga yra mūsų rūpestis ir neturėtų pavirsti ideologinių organizacijų kovos lauku.

Lietuvos konsulas Chicagoje dr. P. Daudžvardis savo žodyje ragino įsteigti propogandos komitetą, kuris reaguotų į pasaulinius įvykius ir supažindintų amerikietišką spaudą su Lietuvos laisvinimo byla. P. Liet. Bendruomenės vardu sveikino Chicagos apygardos pirmininkas dr. Bajerčius. Jisai ragino mūsų studentiją aktyviai jungtis į bendruomenės veiklą.

Suvažiavimo metu išgirdom tris paskaitas. Saulius Šimoliūnas bandė mąstančiai nagrinėti Sąjungos istoriją paskaitoje "Sąjunga penkerių metų perspektyvoje". Jonas Soliūnas paskaitoje "Skyrių veikla ir jaunųjų narių įtraukimas į tą veiklą" teigė, kad pramoginė programa, kurią pasiūlo studentų skyriai, yra skurdesnė negu esanti aplinkoje. Todėl ji nepajėgia pritraukti studentų į skyrių veiklą. Po šios paskaitos kilo įdomios diskusijos. Antanas Laucius paskaitoje "Studentas politinėje veikloje" reiškė nuomonę, jog mes perdaug akcentuojame kultūrines gėrybes, o nežiūrime į Lietuvoje atsiektus civilizacinius žingsnius.

Šio suvažiavimo metu taip pat svarstėme įvairius Sąjungos reikalus, vienus aktualesnius, kitus ateitesnius. Iš svarbiausiųjų tenka paminėti Šalpos Fondo reikalą. Buvo pasiūlyta neskelbti pavardes tų akademikų, kurie gauna pašalpą iš Šalpos Fondo. Atmestas pasiūlymas jungti Šalpos Fondą prie Balfo ir pasisakyta palikti ligšiolinio Šalpos Fondo juridinę teisę. D. Virbickaitė ir N. Lipčiūtė suvažiavimo patvirtintos Centro Valdybos įgaliotinėmis prie Fondo.

Labai sunkią Lituanus padėtį nušvietė dr. V. Vygantas. Jis siūlė, kad suvažiavimas nutartų sudaryti atskirus redakcinius, administracinius ir finansinius darbo kolektyvus, į kuriuos būtų įtraukiami ir alumnai. Po ilgokų diskusijų suvažiavimas pasiūlymus priėmė.

Klausėmės ir kitų pranešimų: Centro Valdybos, Baltų Federacijos, Metraščio komisijos, Revizijos komisijos ir Sąjungos skyrių.

Nesėkmingiausia suvažiavimo dalis — tai spaudos konferencija. Nesėkmingiausia todėl, kad iš kviestų 27 lietuvių spaudos redakcijų tik 8 atsiuntė atstovus. Čia ir pastebimas mūsų spaudos apatiškumas studentijai. Spaudos konferenciją pravedė Sąjungos vicepirmininkas V. Valaitis, o spaudos atstovus su Sąjunga g l a u d ž i a u supažindino J. Šmulkštys, Vacl. Kleiza ir J. Karklys.

Socialinė programos dalis buvo tikrai sėkminga. Vakarai pasižymėjo linksmumu ir gera nuotaika.

Už suvažiavimo pasisekimą padėka tenka Liet. Stud. Sgos JAV Centro Valdybai, Chicagos skyriaus valdybai ir suvažiavimo prezidiumui. Aišku, suvažiavime netrūko ir nesklandumų. Jų tarpe ryškiausiu tektų laikyti per didelį programos aprokavimą. Būtų buvę geriau, jei visi parengiamieji darbai būtų atlikti. Padėkos dienos vakare; susipažinimo vakaras irgi galėjo įvykti tą patį vakarą. Tuo būdu programa būtų pasiekus daugiau efekto, nes dalyviai būtų turėję daugiau laiko pailsėti ir būtų nesnaudę per posėdžius.

Džiugu, kad jaunimas buriasi į vieną vietą, siekdamas savų problemų išsprendimo ir savitarpio bendravimo. Tikimės, kad šis suvažiavimas šiose srityse pasiekė prasmingų rezultatų.

S. Radvila

Bostono stud. ateitininkų susirinkimas

Kėdžių reikėjo skolintis net iš kaimynų, nes mūsų susirinko 23 lapkričio 18 p. Pakščių bute.

Susirinkimo pagrindinis kalbėtojas buvo dr. J. Girnius, diskusinės paskaitos būdu mūsų dėmesį atkreipęs į jaunimą.

Kas yra jaunimo dvasia, kiek jos amerikietiškoj aplinkoj? Stabtelėjom ir prie mūsų vietos lietuviškoje visuomenėje. Dr. J. Girnius nuomone, jaunimas turi išsiskirti jautria širdimi (priešingybė — "man nesvarbu"), atviru, priimliu protu (priešingybė — "Man neįdomu), pasiaukojančia dvasia) priešingybė — "kiek naudos"), kitaip sakant, — idealizmu. Idealizmas išlaikomas, gyvenant idealinėmis vertybėmis. Amerikietiška visuomenė, kurioje pabrėžiama nauda, neatrodo palanki idealizmui.

Daugiausia klausimų, karštų pasisakymų ir nuomonių skirtumų iškilo palietus mūsų vaidmenį lietuviškojo visuomenėje.

Buvo prisiminta ir Vengrijos sukilimas, pasaulio ir mūsų reakcija ir mūsų pareiga tėvynei, mūsų kelias šioj šaly, įvairūs sunkumai, kylą iš mūsų vyresniųjų pažiūrų ir kit. Pylėm karštas nuomones, ieškojom savo vietos lietuviškoje ir amerikoniškoje visuomenėje, stengėmės suprasti save ir savo pareigas.

"Gali būti prieš mus senius, bet žiūrėkit, kad jūsų kelias į lietuvybę būtų geresnis už mūsų" — pasakė dr. J. Girnius.

Karštos diskusijos tebesitęsė ir prie p. Paukštienės gražiai paruoštų suvoštinių.

Einamųjų reikalų buvo begalės. Ypač daug diskusijų sukėlė mintis suruošti gimnaziją baigiantiems moksleiviams vakarienę, kurios programoje būtų paskatinta toliau studijuoti, pasirenkant katalikiškas kolegijas ir raginama jungtis į bent vieną lietuvių studentų organizaciją. Buvo nubalsuota apie organizacijas kviesti kalbėti priklausančius tom organizacijoms.

Šis mūsų trečias susirinkimas rodo, kad kaskart gausiau susirenkam; drąsiau dalyvaudami diskusijose, vertingai žingsniuosime per metus. **em**

Lietuvoj stiprina ateistinę propagandą

"Tiesa" nemažiau kaip tris kartus per savaitę skelbia vadinamus "laiškus". Jų autoriai — žemdirbiai, mokytojai, profesoriai ar bent jų vardu kas rašo. Laiškų antraštės parodo jų pagrindinę mintį — "Religija temdo žmonių sąmonę", "Mokslas nugali prietarus", "Tegul mūsų sąmonės nevaržo jokie prietarai" ir pan. Mok. Mozūraitis pasakojasi, kad jis pats buvęs kunigų seminarijoje, bet iš jos pasitraukęs ir tapęs ateistu. Prof. V. Ruokis apskaičiuoja, kad "caro laikais Lietuvos žmonės tiek laiko praleisdavo besimeldami ir bažnyčiose, kiek reikia baigti viduriniam ir net aukštesniam mokslui". Mokytojas Valužis kaltina tėvus, kad jie trukdą išauklėti jaunimą komunistinėje dvasioje. Girdi, yra "tėvų, kurie prievarta varo jo mokinius į bažnyčią, moko tikėjimo tiesų". Valužis prašo "nelaimingus, neturėjusius progos mokslo pažinti tėvus neardyti savo vaikų ateities".

O nepaisydami visos šios propagandos, bolševikai skelbia, kad Lietuvoje yra tikėjimo laisvė ir verčia kun. J. Stankevičių vadinti laisve tai, kas yra persekiojimas.

Tiltas atstatytas

Tiltas per Nemuną tarp Šančių ir Panemunės jau atstatytas gelžbetoninis. Nuo karo iki dabar gyventojai turėjo naudotis lieptais ir keltais.

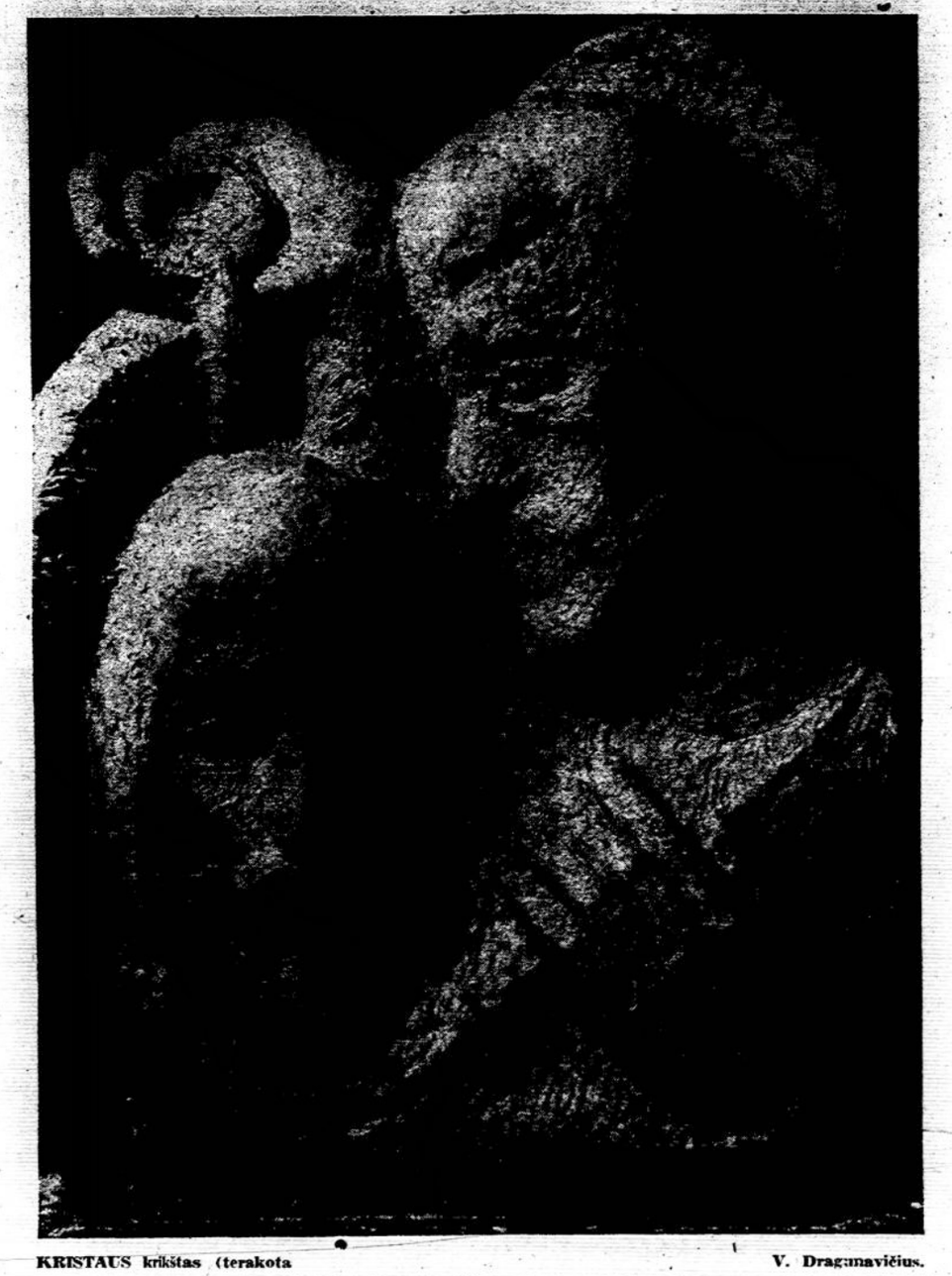

KRISTAUS krikštas (terakota V. Dragunavičius.

Jaunieji lietuvių ambasadoriai tarptautinėse stovyklose

G. ŠETIKIENĖ, Richmond Hill, N. Y.

Kiekvieno sąmoningo lietuvio pareiga yra rūpintis, kad apie pavergtąją mūsų tėvynę Lietuvą kiti daugiau sužinotų, o mūsų jaunimas tremty išliktų lietuviškas ir patriotiškas. Tais dviem uždaviniais daug rūpinasi Lietuvos Skautų Brolija. Ji turi dažnų progų lietuvių skautų vienetus pasiųsti į tarptautines skautų stovyklas — jamboree vadinamas, kad tai galėtų padaryti, turi įsteigusi ir Džambore Fondą (DF).

DF pagrindinis tikslas yra rinkti pinigus, kurie būtų panaudoti ruošiant reprezentacinius lietuvių skautų vienetus, atstovaujančius Lietuvą tarptautiniuose skautų sąskrydžiuose. Mūsų visuomenės atstovai suprato DF reikšmę, ir ji intensyviai remia. Šie asmenys sudaro DF garbės komitetą: J. Audėnas, J. Bachunas, prel. J. Balkūnas, St. Barzdukas, dr. St. Biežis, gen. J. Černius, P. Dargis, E. Devenienė, min. St. Lozoraitis, L. Šimutis ir min. P. Žadeikis.

Iki šiol į DF yra suplaukę apie 1,500 dol. Pinigus pagal reikalą paskirsto LSB vyriausias skautininkas prof. Stp. Kairys. DF jau išleido keletą šimtų dolerių, kai šią vasarą buvo pasiųsta reprezentacinė lietuvių skautų skiltis iš Vokietijos į prancūzų ir anglų skautų stovyklas. Finansinė parama įgalino mūsų skautus puikiai susitvarkyti ir patraukti svetimtaučių dėmesį. Į 1958 m. įvyksiančią pasaulinę skautų džiamborę Anglijoje, kur stovyklaus dešimtys tūkstančių jaunimo iš viso pasaulio, gavo leidimą dalyvauti ir dvi lietuvių skautų skiltys iš Vokietijos ir vienas skautų vyčių būrelis. Be to, sekančiais metais Valley Forge, Penn., įvyks Amerikos Skautų jubiliejinė stovykla, kurioje dalyvaus virš 50,000 stovyklautojų. Dedama pastangų, kad ir čia galėtų stovyklauti reprezentacinė lietuvių skautų skiltis, kurią sudarys Atlanto pakraščio pažangiausi skautai.

Šalia paramos stovyklautojams DF pinigais bus išleista anglų kalba knygelė apie lietuvius skautus kankinius ir paskleista kitų tautų skautams. Be to, bus perkamos įvairios dovanėlės įtakingiems svetimtaučių skautų vadams: bus skleidžiama propaganda, nurodanti, kaip Sovietų Rusija išniekina skautybės idėją. Žodžiu, mūsų jaunimas randa kelių ir priemonių, kuriomis galima efektingai kovoti dėl mūsų pavergtos tėvynės išlaisvinimo.

DF Valdyba yra pramačiusi iki sekančių metų stovyklų surinkti 3,500 dol. Visi sąmoningi lietuviai ir mūsų patriotinės organizacijos turėtų bent kuklia auka prie šios sumos surinkimo prisidėti. Aukas galima įteikti vietos skautų vadovams arba siųsti tiesiog DF Iždininkui — A. Pociui, 295 Grey St., London, Ont., Canada. Asmenys, vienetai ir orjos, aukoję 10 dol., yra įtraukiami į aukotojų sąrašą, iki 25 dol. — į geradarių, iki 75 dol. — į rėmėjų ir virš 75 dolerių — į garbės rėmėjų sąrašą.

● **Vytautas Vardys,** politinių mokslų lektorius Wisconsino universitete, televizijos stotyje pravedė pasikalbėjimą su vienu vengru ir diskutavo sovietinių satelitų krizę.

Advento II sekmadienis

Didysis advento keistuolis

KUN. JONAS PETRĖNAS

ADVENTO scenon įžengia didelis keistuolis. Jis ateina ne iš puošnių namų, bet iš vėjo nugaląstos dykumos. Jo rūbai nėra sukirpti ir pasiūti pagal madų žurnalus — jis persimetęs per pečius iš kupranugario plaukų pasiūtą drabužį. O kaip jis gyvena ir ką valgo? Dykumos žolelės, užtiktų laukinių bičių medus — visas jo maistas. Jo vardas — Jonas Krikštytojas.

— Tikras keistuolis! — šiandien sakytume. — Na, ir kaip galima šitaip gyventi, kai krautuvės užverstos visokių skanumynų, kai toks didelis pasirinkimas puošnių rūbų, baldų, radijo, televizijos aparatų, kai eini eini per didžiules krautuves ir galva apsisuka — nežinai, ką kaimynams nupirkti Kalėdų dovanų.

Tačiau Evangelijos autoriai šitą keistuolį iškėlė į pagrindinius Advento liturgijos asmenis. Šv. Jonas Krikštytojas savo pašaukimu, atliktais darbais, gyvenimo šventumu ir drąsa pralenkia visus žemės vaikus. Jis buvo gyvenimo tyruose paklydusios žmonijos balsas, ieškąs kelio pas Viešpatį. Prieš Kristų visa žmonija buvo panaši į paklydusį keleivį dykumoje, kur tavo pagalbos balso niekas negirdi, kur tik kaukdami smėlio sūkuriai ir šakalai klaikiai šūkauja ir rėkia.

Situose tyruose pasigirdo keisto Šventojo balsas: "Taisykite Viešpaties kelią, darykite jo takus tiesius" (Luk. 3, 4). Šv. Jono Krikštytojo uždavinį lietuviškojo šv. Rašto vertėjas arkiv. Juozapas Skvireckas taip nusako: "Jo pareiga buvo paskelbti Jėzaus atėjimą, per atgailą prirengti žmones, pagaliau iškilmingai parodyti žmonėms Kristaus asmenį" (N. Testamento aiškinimai, 214).

NAUJOSIOS karalystės Šeimininkas, kviesdamas svečius į savo puotą, norėjo, kad visi būtų pasipuošę vestuviniu rūbu. Šis rūbas vaizdavo žmogaus širdį, nuplautą atgailos vandeniu ir spindinčią nauju gyvenimu.

Tokį atgailos krikštą Pajordanėje skelbė Jonas Krikštytojas: "Darykite atgailą, nes dangaus karalystė arti" (Mt. 3, 2). Atgailai kvietė ir visas Jono Krikštytojo gyvenamas, išorinė išvaizda, pasirinktas gyvenimo būdas.

Tie, kurie dėvi šilko rūbais ir skanėstus valgo, sėdi karališkuose rūmuose. Pranašas asketas, dieviškosios Apvaizdos siųstas parengti ateinančiam Mesijui kelią, gyvena vienumoje. Jis gyvena pasaulyje, bet jis nėra iš pasaulio. Jo pasaulis — vykdyti ir kitiems skelbti Dievo valią. Nenuostabu todėl, kad jo nesuprato ano meto Erodas. Tokių pranašų nesupranta nė šių dienų erodai, kurių rankos garuoja nekaltųjų krauju. Nelengva žmogui išmesti iš rankų broliudišką peilį ir nulenkti galvą atgailos krikštui.

Atgaila, kurios buvo reikalaujama Kristaus atėjimo metu, dar labiau reikalinga šiandien, kai žemė persunkta ašarom, dejonėm ir krauju. Kai atgailos nedaro erodai, kai jie klastingom kalbom migdo pasaulio sąžinę ir budrumą, tai toji pareiga visu kietumu pasitinka tuos, kurie pasiryžę savo atgaila, maldomis ir gyvenimo šventumu palaikyti pasaulyje dvasinę pusiausvyrą ir neleisti įsikeroti piktam. Teisiųjų atgailos dvasia turi ištirpdyti erodų širdis ir palenkti jas naujam atėjimui. Gal tai ilgas ir brangus kelias, gal tai pareikalaus didelių aukų ir pasišventimo, bet visa tai turi paruošti kelią Mesijui, kurio rankose vėtyklė, atskirianti pelus nuo grūdų.

JONAS KRIKŠTYTOJAS, dykumos šventasis, paskelbęs ir atgailos krikštu parengęs kelią ateinančiam Gelbėtojui, pagaliau iškilmingai parodė žmonėms Kristaus asmenį: "Štai Dievo avinėlis, štai, kuris atima pasaulio nuodėmes" (Jon. 1, 29).

Dailininkai yra bandę nupiešti Jono Krikštytojo pirštą, rodantį ateinantį Mesiją. Tas jo pirštas tarsi ugnimi žeruoja, gi jo akys, žemyn kukliai nuleistos, nedrįsta pažvelgti į veidą To, kuriam jisai nevertas atlikti ir mažiausio patarnavimo — atrišti kurpių diržėlį.

Kokia turėjo būti istorinė valanda, kada Jono Krikštytojo pirštas taip drąsiai, atvirai ir aiškiai parodė Tą, kurio tūkstančius metų laukė žmonių giminė, apie kurį kalbėjo tėvai ir senoliai vaikams, ir taip iš lūpų į lūpas ėjo šventa padavimo žodžiai! Toji valanda dabar pražydėjo matomu vaizdu — štai pro šalį mus, susimąstęs. Jis praeina pro juos trumpai valandėlei, bet Jis dar daug kartų grįš atgal, lankys jų kaimus ir miestelius, mokys šventyklose, kalbės iš laivo, pasakys kalno pamokslą, gydys ligonius ir ramins vargų prislėgtuosius— Jis praeis gerą darydamas ir gydydamas visokią negalią.

Štai kokį asmenį pirštu parodė dykumų keistuolis, tapęs centriniu Advento liturgijos asmeniu. Be šito keistuolio tuščia būtų adventinė scena, tuščias būtų ir mūsų laukimas Po šito įvykio ar begalime galvoti ir kalbėti — "koks keistas tas dykumų šventasis, na, ir ar galima šitaip gyventi, kai krautuvės lūžta valgiais ir skanumynais".

Dykumos asketas Jonas Krikštytojas, dvasios šventumu ir pranašiška išvaizda nužėręs adventinę sceną, ir mūsų dienoms tebėra prasmingas šauklys, kviečiąs atgaila ir širdies tyrumu pasitikti ateinantį Betliejaus Kūdikį: "Darykite atgailą, nes dangaus karalystė arti".

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

PATIKIMIAUSIA ĮSTAIGA SIŲSTI SIUNTINIUS Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitus kraštus, apmokant čia muitą ir kuri garantuoja pristatymą, tai daugelį metų žinoma firma **PARCELS TO RUSSIA, INC.** (turinti SSSR leidimą), įgaliuota INTURIST, Maskvoje, rinkti muitus čia vietoje.

Praktiškai galima siųsti viskas—nauji ir dėvėti drabužiai, valgomieji produktai, įvairūs vaistai:—Streptomicin, Penicilin, Rimofon ir kiti, oro paštu. Pristatoma laike 7-10 dienų.

Naujiena: Dabar galima siųsti **"ANTI-POLIO SERUM"**

Mes garantuojam pristatymą ir gavimą adresato parašu patvirtinto pakvitavimo. Siunčiame siuvamas mašinas, akordijonus, o taip pat rašomas mašinėles įvairiomis kalbomis. DABARTINIS ADRESAS:

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1590 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN 16, N. Y.
(Už kampo buvusios vietos). Tel. INgersol 7-6465, INgersol 7-7272

Įstaiga yra pirmajame name aukšte. Apylinkėje pakankamai vietos pastatyti automobilius. Įstaiga atidaryta kasdien ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro, šeštadieniais nuo 9 iki 4 val. p. p.

SIUNTINIAI IŠSIUNČIAMI KASDIEN.

Per gražius ir neramius Europos kraštus

Dr. V. Viliamas buvo prie Vengrijos sienos, kai pro ją plūdo pabėgėliai

Lapkričio 8—9 Paryžiuje įvyko pirmoji pasaulinė krikščionių demokratų konferencija. Į ją iš New Yorko buvo nuvykęs dr. Vladas Viliamas ir iš Washingtono prof. K. Pakštas. Prancūzijoje prie lietuvių delegacijos dar prisijungė Ed. Turauskas.

Konferenciją organizavo Europos Krikščionių Demokratų Sąjunga ir Pietų Amerikos Krikščionių Demokratų Organizacija. P. Amerikos krikščionys demokratai pirmą kartą oficialiai dalyvavo tokiame kongrese. Atstovai buvo atvykę iš Čilės, Brazilijos, Peru, Venecuelos, Urugvajaus, Costa Ricos. Iš Europos kraštų dalyvavo Vokietijos, Austrijos, Italijos, Belgijos, Prancūzijos, Britanijos, Olandijos, Šveicarijos, Liuksemburgo, Baskijos atstovai ir pavergtų tautų: Lietuvos, Latvijos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos ir Jugoslavijos.

Dr. V. Viliamas išvyko spalio 9 ir grįžo lapkričio 26. Jis lankėsi Prancūzijoje, Vokietijoje, Austrijoje, Italijoje, iš ten atvežė dar neatvėsusias nuotaikas apie tenykštį gyvenimą ir politinius judėjimus.

PRANCŪZIJOJE

susitiko su Paryžiaus lietuviais, dalyvavo ateitininkų susirinkime, ilgai kalbėjosi su dr. St. Bačkiu, E. Turausku.

VOKIETIJOJE IR AUSTRIJOJE

susitiko su įtakingais asmenimis, susipažino su institutais, kurie tyrinėja vidurio ir rytų Europos problemas ir krikšč. demokratų jaunimo veiklą tuose kraštuose.

Vokietijoje lankėsi pas T. Bernatonį, kuris tvarko lietuviškąją Sielovadą, Vasario 16

DR. VL. VILIAMAS

gimnazijoje, Vliko įstaigose, Amerikos Balso Miunchene.

MIUNCHENE BEBŪNANT UŽKLUPO IR VENGRIJOS ĮVYKIAI

Pačioje Vokietijoje buvo nemaža susijaudinimo, visi vokiečiai rodė didį solidarumą vengrų tautai.

Tuoj pat dr. V. Viliamas išvyko į Austriją, į Vieną, kur susitiko su pabėgėliais vengrais.

Vienoje buvo ypatingas susijaudinimas. Laikraščiai kas dvi valandas leisdavo ekstra laidas. Gatvėse dažnas reginys buvo matyti verkiančius austrus, ne vengrus.

Į Austriją plūdo daug vengrų iš laisvosios Europos ir ėmė rėjo patekti į Vengriją, kur galėtų kariauti už savo krašto laisvę. Tas sudarė austrams daug sunkumų, nes jie norėjo išlaikyti neutralumą. Jų parama politinėje srityje buvo itin ribota, kad nesudarytų kokių priekabių rusam.

Tačiau austrai patys pirmieji ištiesė bičiulišką pagalbos ranką. Visose bažnyčiose rengė specialias pamaldas, prie bažnyčios durų vengrai rinko aukas. Vargu kada žmonės buvo tokie dosnūs, kaip tada. Rinkliavos vyko gatvėse, tramvajuose, ir aukojo visi, kas kiek galėjo.

Pradėjus plūsti pabėgėliam, austrai jau valstybiniu mastu suteikė pagalbą. Užėmė mokyklas, didžiuosius privačius pastatus ir visur įkurdino pabėgėlius, juos aprūpindami ir globodami.

Ir čia griebtasi atsargumo priemonių. Austrai tikėjo, kad su bėgliais pateks ir komunistų, kurie krašte norės sukelti nerimą, nepasitikėjimą. Taip visi didieji pabėgėlių namai buvo stropiai saugomi policijos. Be atskiro leidimo bėgliai negalėjo išeiti į miestą.

Iš Vienos dr. Viliamas nuvyko į pasienį tuo metu, kai plūdo didžioji pabėgėlių masė.

Austrų kariuomenė visur buvo užėmus pasienį ir pasirengusi bet kokiam rusų puolimui. Ji praleido tik pabėgėlius.

Čia akivaizdžiai matėsi didysis bėgimas per kraują, per vargą iš komunistinio rojaus. Bėgo visi, kas tik galėjo, daugiausia jaunimas, kuris buvo išėjęs kariauti už savo tautos laisvę.

Pasienis buvo pilnas prigrūstas mašinų su vaistais, maistu ir laukė įvažiavimo į Budapeštą. Visos pasienio apylinkės nedirbo, susijaudinę sekė didžiąją Vengrijos dramą.

Visi tikėjosi, kad įvykiai Vengrijoje taip nepasibaigs; Amerika, gal, ir nesuteiks ginkluotos pagalbos, bet visi laukė didesnio Amerikos aktyvumo, o jo nebuvo. Tad nenuostabu, kad

visoje Europoje yra visuotinas nusivylimas Amerika ir jos politika.

Vengrijos įvykiai visiems atidarė akis, kas tie bolševikai ir kas toji jų siūloma taika. Visuose kraštuose vyko masinės demonstracijos. Tai išvedė iš pusiausvyros vietinius komunistus ir jų simpatikus. — Ir jie pagaliau nusivylė komunizmu.

Europiečiai taip pat kaltino prancūzus ir anglus, kurie, pasinaudodami neramumais Vengrijoje, puolė Egiptą ir taip pablogino Vengrijos padėtį.

Ir Nasseris prarado pasitikėjimą Europos tautose; kaltinamas jis per dideliu agresyvumu ir per didele bičiulyste su komunistais, kurie neduoda tautom laisvės.

Grįžęs iš Austrijos į Vokietiją, dr. V. Viliamas išvyko į Romą, kur su kongreso delegacijos nariais buvo priimtas

specialioje popiežiaus audiencijoje.

Romoje aplankė ir lietuviškas įstaigas: šv. Kazimiero kolegiją, marijonų vienuolyną, prof. Z. Ivinskį, T. Klemensą Žalalį ir kitus.

Iš Romos keliavo į Paryžių, o iš ten — į Ameriką. Visi laivai ir lėktuvai iš Europos į Ameriką perpildyti, sunku gauti vietą, kai tuo tarpu į Europą vyksta pustušti.

Visi skuba išvykti iš Europos, įsidami, kad naujo karo pavojus dar nepraėjo.

Tačiau, kaip vienas Vienos žydelis išsireiškė, — karo dabar nebus, kol bus gyvas prezidentas Eisenhoweris; jis buvęs generolas, žino, kas yra karas.

Apie patį krikščionių demokratų pasaulinį kongresą bus parašyta vėliau. J.

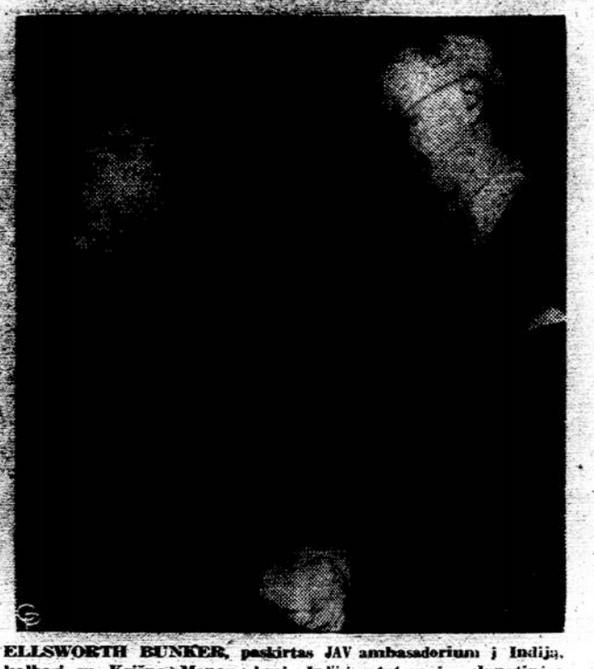

ELLSWORTH BUNKER, paskirtas JAV ambasadoriumi į Indiją, kalbasi su Krišna Menon, kuris Indijai atstovauja Jungtinėse Tautose.

P. L. B. Seimas

(Atkelta iš 2 psl.)

rios yra prašomos neatidėliojant pasisakyti.

Seimas šaukiamas 1958 rugpiūčio 24 — rugsėjo 1 New Yorke, Carnegie Endowment International Center.

Seimas turės atlikti bendruomeninius, reprezentacinius ir konstitucinius darbus. Jame bus išrinkta P. L. B. Vyriausioji Valdyba.

Visų kraštų LB kviečiamos išrinkti atstovus į seimą ir su raštišku įgaliojimu juos atsiųsti. Išrinktieji atstovai, negalėdami patys asmeniškai dalyvauti, savo vietoje galės įgalioti kitus asmenis.

Pilnaties posėdis paskelbs lietuvių tautos valios deklaraciją.

Yra numatytas provizorinis seimo darbų tvarkaraštis: 1958 rugp. 24, sekmadienį, meno ir spaudos parodų atidarymas, rugp. 25, 26 ir 27 atvykstančių svečių priėmimas, rugp. 28 atstovų susipažinimo pobūvis, rugp. 29 seimo posėdžiai, rugp. 30, šeštadienį, seimo posėdžiai, sporto šventė, banketas, rugp. 31, sekmadienį, pamaldos, seimo posėdžiai, simfoninis koncertas, rugsėjo 1, pirmadienį, seimo sesijos baigimas.

Čia pateiktas tik pats bendrasis vaizdas. Seimo darbų tvarka ir apimtis bus nustatyta pasirėmus visų pastabomis ir patarimais.

Seimo proga galėtų būti ir pasaulio lietuvių kongresas. Šis klausimas yra atviras, svarstytinas.

Visais seimo reikalais prašom rašyti šiuo adresu: prel. J. Balkūnas, 64—14 56th Rd., Maspeth 78, New York.

Informacijos komisijos vardu **B. Mikalauskas**

AR PRANCŪZIJA YRA TIKINTI?

Prancūzija buvo laikoma katalikų šalim. Buvo laikoma, bet ar ji tokia dabar yra? Bažnyčios vadovybės darytos statistikos mėgino atsakyti pagal tai, kaip žmonės lanko bažnyčias ir eina sakramentų.

Didesniuose ir dideliuose miestuose (per 50,000 gyventojų) tokių praktikuojančių yra 15—30%. Didmiesčiuose procentas labai nelygus. Paryžiuje 15%, Lyone 22%, Nansy 26%, Strasbourge 39%. Mažesniuose miesteliuose, kur yra maža pramonės, tokių praktikuojančių iki 40%.

Moterų praktikuojančių yra dvigubai daugiau nei vyrų.

Amžiaus atžvilgiu daugiausia praktikuoja iki 14 metų, paskui jau po 60 metų. Silpniausiai 35—39 metų amžius.

Profesijos atžvilgiu labiausiai nuo bažnyčios nutolę yra darbininkai. Jų dalyvauja bažnyčiose tik 2—10%.

Labiausiai sekmadieniais lankomos pamaldos 10, 11, 12 val. Vakarinėse mišiose dalyvauja 5%. Mišių lankymo pareigą sekmadieniais uoliausiai atlieka Nancy (86%) ir Lyono parapijos (83%).

Krikštijama vaikų dar 95%, iš jų 75% dalyvauja katekizacijos apmokyme. Tas apmokymas trunka trejus metus. Tiem, kurie lanko viešąsias mokyklas, tai yra vienintelis religinis švietimas. Tačiau po jo, po pirmosios komunijos, ryšiai su religiniu gyvenimu greitai trūksta. Jau po trejų metų nuo pirmosios komunijos tik 30% laikosi religinės praktikos, o tarp darbininkų jaunimo tik 10%.

Koks didžiulis skirtumas, palyginti, su katalikų bažnyčiom Amerikoje.

KUR DINGO VENGRIJOS KARŪNA?

Vengrijos valdžios ir nepriklausomybės ženklas yra šv. Stepono karūna. Kas ją turi simboliškai laikomas, Vengrijos valdytoju. Ji buvo pagaminta 997 metais. Tik po šio karo karūna dingo. Kur dingo — nebuvo aišku. Buvo spėjama, kad vokiečių kareiviai ją išgabenę į Vokietiją. Po dabartinių įvykių vengrai susirūpino, kad karūna nepatektų į komunistų rankas. Juos nuramino Amerikos valstybės departamentas. Jiš paskelbė, kad žino, kur karūna yra, kad ji yra saugioje vietoje ir kai ateis teisėta Vengrijos valdžia, karūna bus jai perduota. Tačiau, ar ji Amerikoje ar kur kitur, departamentas nepaskelbė.

PAUKŠČIAI Į VAKARUS, LIETUVIAI Į AMERIKĄ

Su šiuo rudeniu būrys lietuvių iš Europos atplasnojo į Ameriką. Sugrįžo Balfo pirmininkas kan. J. Končius. Atskrido naujieji emigrantai — inž. P. Narutis su šeima, dr. K. Pemkus, kuriem Amerikos durys buvo lig šiol uždarytos dėl plaučių. Jie sustojo Chicagoje. Paskui juos atskubėjo ilgai rengęsis buv. informacijos tarnybos valdytojas M. Gelžinis ir sustojo New Yorke. Eina per plaučių tikrintojus prel. M. Krupavičius. Apie Kalėdas žada grįžti ir A. Devenienė, VT pirmininkė. Užtenka jai valdžios. Tokiu būdu iš visos VT lieka dr. P. Karvelis, ir kyla reikalas Vlikui naują vykdomąją valdžią suklijuoti.

Dalis iš Europos atvyko į Ameriką tik laikinai. Pulk. J. Lanskoronskis, min. E. Turasukas, St. Žymantas pabus tik Pavergtųjų Tautų sesijoje ir vėl grįš, nelaukdami pavasarinių paukščių.

Tarp grįžtančių bus ir kun. Antanas Bunga, kuris atvyko "New York" laivu kaip to laivo kapelionas. Gal jis ir nenorėtų grįžti, tikriau sėsti vėl į laivą ir pakelti kelionės malonumus, kurie į čia vykstant dvi dienas buvo pratęsti dėl audrų. Bet sausyje jam reikės keliauti atgal, atlankius geradarius, pasikalėdojęs knygų savo parapijos Memmingene skaityklai.

O grįžtant kun. A. Bunga laukiamas. Laukiamas lietuviško reikalo, nes jis pasirodė ten mokąs sukti apie lietuvišką reikalą ne tik pačius lietuvius, bet įjungti vokiečius ir šveicarus. Laukiamas ir pačių lietuvių, nes kiekvienas su jais pasiliekantis yra jiem bendro ir skurdaus likimo draugas.

Lietuvių Vokietijoje esą apie 7000 (tarp jų tik 2500 Lietuvos piliečių). Kas turi vilties, grūdosi Amerikos konsulatuose imigracijos reikalais. Bet tokių imigracinių konsulatų šiuo tarpu yra tik du Muenchene ir Hamburge. Konsulatai apsivertę darbu. Dirba ir šeštadieniais. Kasdien praleidžia po 150 žmonių. Tačiau nelaukiama, kad didelis lietuvių skaičius gautų vizas. Didžiausias imigracijos priešas yra nesveikata, ypačiai plaučių. Kai imigracijos procesas baigsis, manoma, kad Vokietijoje vis tiek liks ne mažiau kaip 6000 lietuvių.

Pasiliekančių nuotaiką laužia, nervus ėda, daro labai jautrius ne tik ta nesveikata, bet dar labiau negalėjimas emigruoti ir išskristi su kitais tokiais pat rudeniniais paukščiais. Ėda materialiniai nepritekliai ir netikrumo jausmas.

Paskutinius politinius įvykius, sukilimą Vengrijoje, pergyveno lietuviai jautriai. Iš laiškų matyt, kaip daugelis nebenori būti vadinami vakariečiais. Ne vienas būtų virtęs savanoriu, kaip ir tarp vokiečių ne vienas teiravosi, kur galima būtų į savanorius įsirašyti.

Kai paaiškėjo, kad demonstracijos nėra pageidaujamos, lietuviai drauge su kitais tremtiniais surengė tylią eiseną į kapus. Vengrijos kovotojam pagerbti.

Kitas lietuvių rūpestis yra gimnazija. Rūpestis, kad lėšos mažta. Rūpestis taip pat, kad mažta ir mokinių skaičius, išemigruojant tėvam. Dabar mokinių esą 130. Jie neabejotinai gyvena patriotine nuotaika. Maža taip pat mokytojų pasirinkimas.

Rudeninės nuotaikos nepablaivo ir bendruomenės vadovybės sudarymas, kada joje atsistojo tik vienos srovės žmonės. Tačiau tikrasis darbas eina ne tiek valdžiose, kiek atskirose vietose, kur daugiau gyvena, veikia šiokios ar tokios lietuvių stovyklos (iš jų didžiausia Memmingene), paskiau Wernene), kur yra vargo mokyklėlės, kur gyvena kunigas (o lietuvių kunigų Vokietijoje likę dar apie 17).

Pasitaiko ir linksmų įvykių, tose atskirose vietose. Sakysim, vienoje jaunimo stovykloje buvo laukiama viena iš veikėjų, kuri turėjo pamokyti jaunimą ir su juo pagyventi. Jaunimas ją labai gerai pažinojo, mėgo ir atvykimo dieną pastatė vartus su užrašu: "Sveikiname atvykstančią". Atsitiko taip, kad iš traukinio, kuriuo turėjo atvykti laukiamoji, staiga pasirodė nelauktai atvykęs Balfo pirmininkas. Tada organizatoriai puolėsi prie pirmininko, neprileisdami prie vartų vedė į restoraną pietų, o jaunimas tuo metu padarė "politinį kompromisą" — ir kai pirmininkas jau ėjo pro vartus, juose švietė: "Sveikiname atvykstančius".

PAIEŠKOJIMI

Balfo centras yra prašomas paieškoti sekančius asmenis:

Guževičius, Stasys, sūnus Stasio, gim. 1931 m. ir jo motina Teklė Karpavičiutė.

Guževičiutė, Elena, duktė Stasio, gim. 1921 m. gyv. Kaune.

Užupis Juozas, sūnus Jono, apie 70 metų, gyv. Brooklyn.

Antanas Šiurkus, sūnus Vinco ir.

Vincas Šiurkus, sūnus Vinco, ieško brolis.

Išora Petras, sūnus Liudviko, gim. 1983 m. ieško žmona ir vaikai.

Ignas Svilaunis, sūnus Vinco, gyv. Brooklyn.

Leonas Bobrickas, sūnus Petro.

Marcijona Lileikytė - Krasauskas, gyv. Brooklyne, ieško brolis.

Patys ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti šiuo adresu: BALFas, 105 Grand St., Brooklyn 11, New York.

IŠ VISUR

● **Amerikos Lietuvių Katalikų Istorijai** rašyti komisija medžiagos rinkimo darbą baigia šių metų gale. Po naujų metų pradės rašyti I-jį tomą, kuris apims lietuvių parapijų istoriją ir pasirodys 1957 m. rudenį. Parapijos, vienuolijos ir lietuvių organizacijos, iki šiol neatsiuntusios prašytos medžiagos, prašomos kuo greičiausia ją siųsti šiuo adresu: Prof. Dr. A. Kučas, 2087 N. Main Ave., Scranton 8, Pa.

● **Nekalto Prasidėjimo** vienuolyne Putname, Conn., gruodžio 6, 7 ir 8 bus 40 valandų atlaidai. Mišparai ir pamokslas 7 val. vakare. Apylinkės lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

● **Vokietijoje** šiuo metu dar yra 25 lietuviai kunigai, iš jų tik 12 dirba lietuvių pastoracijoje, kiti darbuojasi vokiečių parapijose ir kapelionauja seselėms.

● **Chicagos** L. B. apygardos suvažiavimas šaukiamas gruodžio 16 Lietuvių Auditorijoje.

● **Kanados LB krašto** tarybos suvažiavimas šaukiamas sausio 19—20 d. Toronte.

● **Kazimieras Bėkšta** įšventintas kunigu Brazilijoje, lapkričio 11 Zelinos lietuvių parapijos bažnyčioje atlaikė primicijas. Išvyksta dirbti į Amazonės misijų stotį.

● **Dail. Antano Rūkštelės** sukaktuvinė paroda atidaryta Chicagoje gruodžio 1 Lietuvių Auditorijoje.

● **Izabelė Motiekaitienė,** Liet. operos solistė, įdainavo naujas lietuviškų kalėdinių giesmių plokšteles, kurias išleido savo lėšomis.

● **Šokių šventė,** kuri įvyks kitą metą Chicagoje, komitetui pirmininkauja Bruno Shotas, sekretoriauja Stasys Daunys.

IEŠKOMA

Algirdo ir Vytauto Baltrušaičių ir Renės Giedraitienės iš Lietuvos. Rašyti Baltrušaitienei senu adresu Lietuvoje.

Kazimieras Mikneivičius, veterinarijos daktaras. Maloniai prašo atsiliepti Z. Sipailą, 73 Thomas St., Rochester, N. Y.

● **Antanas Juškauskas,** kilęs iš Žuvintų kaimo, Simno valsčiaus. Kreiptis į V. Stasiukyną, 402 Logan St., Brooklyn 8, N. Y., tel. TAilor 7-1857. Yra svarbių reikalų.

DARBININKO

Kalėdiniam numeriui skelbimai jau priimami.

Kad jie patektų į geresnę vietą, prašoma siųsti iš anksto.

Geriausia nevėluoti ir siųsti jau dabar arba skambinti administracijos nauju adresu

GLenmore 2-6916

VISI YRA KVIEČIAMI ĮSIGYTI

neseniai pasirodžiusį

AIDŲ

specialų numerį

skirtą kultūros kongresui ir dainų šventei

TEN ATSPAUSDINTA VISOS PASKAITOS, REZOLIUCIJOS, KONGRESO BEI JO SEKCIJŲ APRAŠYMAI IR 50 NUOTRAUKŲ

Leidinys turi 92 pusl. ir pasižymi didžiu aktualumu

Užsisakykite jį tuojau, prisiųsdami 1 dol. šiuo adresu:

AIDAI

680 Bushwick Ave.

Brooklyn 21, N. Y.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kilocycles

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA

BRADDOCK, PA.

Margos istorijos

Negi taip pigiai?

Vienas vyras, ieškojęs pirkti vartoto automobilio, užtiko skelbimą: parduodamas mažai vartotas Cadillac 1952 už 50 dolerių. "Čia gi kokie monai?" — pagalvojo. Skelbimas pasirodė antrą ir trečią dieną. Matyt, daug kas pagalvojo, kad tai skelbimas nerimtas. Vis dėlto tas vyras nuėjo automobilio apžiūrėti. Mašina veikė be priekaištų.

— Kodėl tamsta taip pigiai parduodate? — paklausė. — Mašina verta 4000 dolerių.

— Matai, tamsta, vykdau mirusio vyro valią. Jisai prašė, kad mašiną pardavus pinigus įteikčiau jo sekretorei, kuri jam buvusi labai gera.

Mandagumo pamoka

Winstono Churchillio namuose, provincijoje, buvo suruošta arbatėlė tos apylinkės iškilesniem žmonėm. Prašoma buvo ateiti su vaikais. Motina savo mažametį sūnų įgrasino, kad jis būtų mandagus:

— Žinok, tu esi pakviestas pas žymiausį žmogų pasaulyje.

Tas žymiausias žmogus pasaulyje vartėsi lovoje, apsikrovęs krūva popierių. Nebūtinai reikėjo jam pačiam rodytis. Garbė buvo jo namuose puoduką arbatos išgerti, pasišnekėti su jo artimaisiais. Tačiau mažam berniukui to nepakako. Jisai įselino į Churchillio kambarį ir paklausė:

— Ar tamsta esi žymiausias žmogus pasaulyje?

— Žinoma, — burbtelėjo Churchillis, — ir prašau tuojau iš mano akių pradingti!

Mato kai pelėda

Kalifornijoje, Venturos miestelyje, policija sulaikė moterį, kuri pritemus važiavo be šviesų.

— Kodėl tamsta šviesų nedegi? — paklausė policininkas.

— Kad aš matau ir be žiburių. Mano akys kaip pelėdos.

Gražu žiūrėti į senienas

Clare Booth Luce, JAV ambasadorė Italijai (nuo Naujųjų Metų iš tų pareigų ji pasitraukia), suruošė pavakarčius vienai amerikiečių ekskursijai. Besikalbant su svečiais ir klausinėjant, kaip Roma patinka, viena amerikietė mergaitė pastebėjo:

— Man labai patinka. Aš negaliu atsižiūrėti į senienas, taip ir į tamstą.

Keičiasi vagių papročiai

Pasadenos mieste, Kalifornijoje, pagyvenusi moteris pranešė policijai, kad į jos namus kažkas naktimis įsilaužia ir palieka pinigų. Juos deda į jos piniginę. Taip yra atsiradę jau 49 doleriai.

Kupranugariai politikoje

Saudi Arabijos karalius aiškino dabartinę Amerikos užsienių politiką taip: "Amerikiečiai viską daro skubėdami ir iš mūsų juokiasi, kad mes keliaujame kupranugariais — bet užsienių politikoje, kaip mums, arabam, atrodo, amerikiečiai dabar keliauja kupranugariais — lėtai, lėtai."

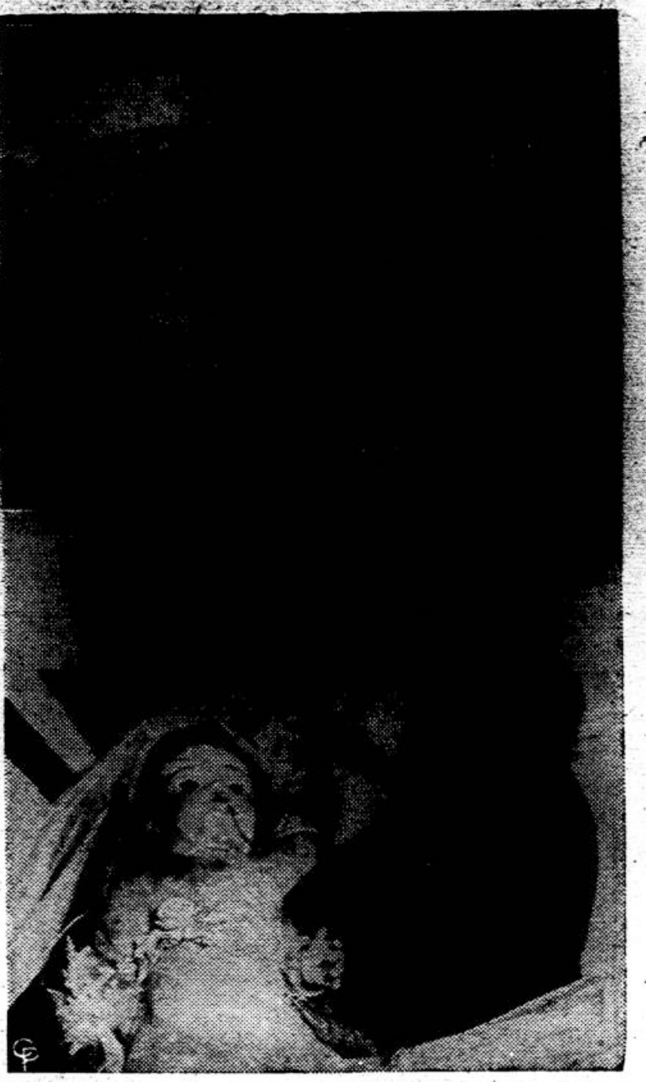

KALĖDŲ SENIS New Yorko krautuvėje apdovanoja Vengrų bėglių vaikus: Attilą 7 ir Magdolną 9. Apačioje mergaitė Magdolna renkasi lėlę.

ROCHESTER, N. Y.

Gražiai parengtas Lietuvos kariuomenės minėjimas

Lapkričio 25 lietuvių karių veteranų Romovės skyriaus nariai labai gražiai paminėjo Lietuvos kariuomenės įkūrimo sukaktuves. 9 v. iš ryto lietuvių radijo valandoje V. Žmuidzinas iškėlė lietuvių kariuomenės būdingesnius bruožus. Be to, buvo pagrota Lietuvos kariuomenės kariškų dainų ir maršų.

Šv. Jurgio liet. bažnyčioje 11 val. buvo aukojamos šv. Mišios už gyvus ir mirusius Lietuvos laisvės karius. Po pietų parapijos salėje iškilmingo minėjimo metu kalbėjo H. Žemelis ir pulk. Pr. Saladžius. Pranas Saladžius savo kalboje palygino carų nualintą Lietuvą ir atsikūrusią, iškeldamas Lietuvos atkūrimo darbe Lietuvos savanorių vaidmenį. Pertraukos metu lietuvių karių invalidų reikalams surinkta virš 120 dolerių. Po pertraukos P. Armono vadovaujamas vyrų choras padainavo kelias populiarias lietuvių karių dainas. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Minėjimui vadovavo Vyt. Žmuidzinas.

Po minėjimo žemutinėje salėje įvyko pobūvis, kuriame dalyvavo apie 100 svečių, daugiausia įvairių organizacijų atstovai. M. Žmuidzinienė, A. Skruzdys, R. Skorobogatas ir Pr. Saladžius pateikė gana vertingų atsiminimų iš mūsų kariuomenės pirmųjų dienų. Buvo pagerbta savanoriai kūrėjai: Petras Druseikis, Romualdas Skorobogatas, Antanas Skruzdys ir Zigmas Arlauskas.

Minėjime buvo gausu lietuviškojo jaunimo.

● **Naują liet. studentų valdybą** sudaro Alb. Kurkulis — pirm., Algis Naujokas — sekretorius ir Arvydas Grigolaitis — narys.

● **Vengrų** laisvės kovotojam paremti Alto ir LB skyrių valdybos nutarė gruodžio 2 pravesti piniginę rinkliavą. Lapkričio 25 Vengrijos nepriklausomybės minėjime lietuvius atstovavo Alto skyriaus pirm. P. Norkeliūnas ir LB skr. pirm. J. Jurkus ir Jonas Musteikis. Minėjimą rengė vietos vengrų bendruomenė.

● **J. Šerelienė,** žinomo liet. prekybininko žmona, ir **Andrius Cieminis,** aktyvus bendruomenės narys, abu po sunkių operacijų jau sveiksta savo namuose.

● **Latvijos nepriklausomybės minėjime** liet. bendruomenę atstovavo Alto skyr. pirm. P. Norkeliūnas, sekr. A. Sabalis, narys Morkūnas, Jonas ir Ona Adomaičiai, Kazys Zletkus ir Br. Velmininkas, kuris sveikino latvių kalba, o Jonas Morkūnas angliškai. **St.**

LIETUVIŲ DĖMESIUI!

NEWARK'E ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI I SSSR Į UKRAINĄ, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUS KRASTUS.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.

SIUNTINIAI SIUNčIAMI 48 VALANDŲ BĖGYJE.

Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą.
Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaičių bėgyje.
Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienų bėgyj.
Siuntėjas gauna asmeniškus gavėjo pakvitavimus.
VISI SIUNTINIAI SIUNČIAMI SU JAU APMOKĖTU MUITU, IR PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS.

SIUSKITE SIUNTINIUS GIMINIEČIAMS!

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto ir 4 val. po pietų.
Reikalaukite katalogų. Rašykite rusiškai arba angliškai.
Netoli Pennsylvanijos geležkelio stoties Newarke.

PACKAGE EXPRESS CO.

314 MARKET ST., NEWARK, N. J.—Mitchel 2-2452
(Siuntiniai persiunčiami su Parcels to Russia, Inc. leidimu).

SKAUTŲ IR SKAUČIŲ SĄSKRYDIS NEW BRITAIN

Lapkričio 10–11 d.d. iš įvairių Atlanto pakraščio vietovių į New Britain, Conn., buvo suvažiavę apie 80 skautų vyčių ir vyr. skaučių. Tai buvo pirmasis toks vyr. skaučių sąskrydis šiame pakraštyje; skautų vyčių — ketvirtas. Dalis suvažiavimo darbų buvo atlikta bendrai, dalį užsiėmimų skautai ir skautės turėjo atskirai.

Suvažiavimą atidarė M. Plečkaitytė, į garbės prezidiumą pakviesdama vietos kleboną kun. Karakauską, kun. St. Ylą, Hartfordo skautų tėvų k-to pirm. Šovą ir LSB JAV 1-jo rajono vadeivą v. s. A. Matonį. Sekretoriauti buvo pakviesti J. Liūdžius ir L. Stankevičiūtė.

Po vėliavų įnešimo garbės prezidiumo nariai trumpai pasveikino suvažiavimo dalyvius. Po to sekė visa eilė pašnekesių, diskusijų.

Suvažiavimo eigoje pašnekesius pravedė kun. St. Yla "Lietuviškoji šeima", dr. A. Šerkšnas "Vynas ir moteris", v. s. A. Matonis "Vyčiavimas", ps. R. Molienė, sk. v. Molis, ir v. s. E. Putvytė.

Šeštadienį vakare įvyko viešas laužas – pasilinksminimas, praėjęs su dideliu pasisekimu. Laužo programoje pasirodė Hartfordo ir New Haveno skautės, o G. Penikas iš New Yorko parodė filmą iš Nemuno ir Neries vasaros stovyklų. Ps. J. Benešiūnas visus prajuokino, "pacituodamas" kai kurias suvažiavimo kalbėtojų mintis. Laužą vedė ps. R. Kezys.

Reikia pastebėti, kad gretimame Hartforde tuo metu vyko ateitininkų valdybų suvažiavimas. Po suvažiavimo dalyviai organizuotai dalyvavo skautų vakare.

Sekmadienį ryte gražus būrys uniformuotų skautų vyčių ir vyr. skaučių dalyvavo pamaldose, kurių metu suvažiavimo dalyviams pritaikytą pamokslą pasakė kun. St. Yla.

Suvažiavimo metu įvairiomis progomis aktyviai diskusijose dalyvavo J. Ulėnas, V. Pileika, Vl. Plečkaitis, J. Benešiūnas, R. Kezys, A. Bobelis, Ed. Kaminskas, Molis, J. Raškys, G. Vildžius ir kt. Vyčių sąskrydžiui pirmininkavo V. Zdancevičius ir R. Kezys.

Suvažiavimo dalyvius nuoširdžiai priėmė ir vaišino New Britaino skautai ir skautės bei jų mamytės. Jiems priklauso dalyvių nuoširdi padėka.

Didžiausią suvažiavimo rengimo naštą nešė N. B. skautų vyčių būrelis, kuriam vadovauja Vl. Plečkaitis.

Šiuo metu LSB JAV pirmojo rajono skautų vyčių skyriaus vedėju yra ps. J. Raškys, o vyr. skaučių veiklą koordinuoja v. s. E. Putvytė.

R. Kezys

WORCESTER, MASS.

Lapkričio 28 Worcestery St. Vincent ligoninėje po trumpos ligos mirė **Vincas Mažukna,** 73 metų amžiaus, gyvenęs 29 Warvely St. Jo du sūnūs yra kunigai.

Gimė jis Rokiškyje, Lietuvoje, dar jaunas atvyko į Ameriką ir visą laiką gyveno Worcesteryje. Priklausė šv. Kazimiero parapijai, buvo šv. Vardo draugijos iždininkas ir šv. Jurgio draugijos narys.

Nuliūdime paliko žmoną Ievą Mažuknienę - Jezulienaitę, tris sūnus: kun. Antaną, marijoną Chicagoje, kun. Brunoną Worcestery, Algirdą Brooklyne, dukterį Pranciškà Mažuknaitę Worcestery.

BUFFALO, N. Y.

Parodėlė. Nuo spalio 29 d. ligi lapkričio 3 d. didelėje Flint and Kent firmoje vyko importo mūgė, kurios proga šešios tautybės, atstovaudamos mūsų pavergtiems kraštams, surengė savo tautodailės bei pritaikomo meno parodėles. Šalia estų, latvių, lenkų, ukrainiečių ir vengrų, dalyvavo ir lietuviai, (Buffalo Lietuvių Klubas) kurių audinių, gintaro išdirbinių ir kryžių bei koplytėlių eksponatai, palyginti, atrodė turtingiausi ir originaliausi. Parodai remti buvo sudaryta komisija, į kurią įėjo K. Grudzinskas, A. Grušas (pirm.), A. Miškinytė, dr. A. Musteikis, E. Sakienė ir V. O. Šuldaskiai. Eksponatai buvo surinkti ne tik iš vietos lietuvių, bet ir iš kaimyninių kanadiečių — Wellando lietuvių ir iš chicagiškės audyklos Juosta.

Nauja valdyba buvo išrinkta lapkričio 11 d. ir pareigomis pasiskirstė šiaip: J. Grušas — pirm., V. Gamziukienė — vicepirm., R. Masiulionis — sekr. P. Masiulionis — ižd. ir A. Masiulionienė — v. narys. Į revizijos komisiją išrinkti S. Grikis, A. Jasaitis ir dr. A. Musteikis, į garbės teismą — A. Sakavičius ir V. O. Šuldaskiai.

Lietuviai latvių šventėj — 38 m. Latvijos nepriklausomybės minėjimo proga —Lietuvių klubo atstovo dr. A. Musteikio pasakytas sveikinimo žodis buvo cituotas didžiųjų vietos dienraščių reportaže.

Laisvės kovotojų diena vietos majoro buvo proklamuota lapkričio 25 d., kurią ir įvyko didžiulė pavergtų tautų demonstracija, sutraukusi apie 6000 dalyvių. Pabaltiečių parade dalyvavusių kolona susidėjo iš apie 150 žmonių ir buvo vadovaujama P. Grušo. Vengrų, estų, latvių, lietuvių, kroatų, lenkų, rusų, airių ir ukrainiečių atstovai uždėjo vainikus ant nežinomojo kario kapo replikos. Buvo pasakytos kalbos kongresmano J. Pillion, ką tik iš Vengrijos pabėgusių sukilėlių atstovo ir kt. Rezoliucijomis ir iškilmingais pasižadėjimais dalyviai nutarė dėti visas pastangas rusiškojo imperializmo pavergtiems kraštams išlaisvinti.

Šeštadieninė mokykla vėl pradėjo veikti nuo lapkričio 10 d. Ją lanko apie 10 lietuviukų ir joje moko A. Miškinytė, studijuojanti Buffalo mokytojų kolegijoje. **A. M.**

Skaitykite "Aidus" 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

LAWRENCE, MASS.

J. Valiukonis gražiai reiškiasi kultūrinėje veikloje. Kristaus Karaliaus šventės minėjime skaitė įdomią paskaitą.

Parapijos 40 valandų atlaiduose buvo matyti žmonių ir iš kitų parapijų. Pamokslus sakė kun. P. Šakalys iš Lowellio, kun. A. Kontautas iš Bostono ir kun. J. Steponavičius iš Worcesterio. Dar buvo kun. Pr. Virmauskis ir kun. J. Klimas iš Bostono, kun. V. Paulauskas iš Putnamo, kun. J. Bucevičius, kun. A. Vainauskas iš Nashuos, kun. J. Skalandis iš Lowellio, kun. P. Juškaitis, kun. S. Saulėnas ir kun. J. Petrauskas iš Cambridge, ir kun. V. Valkavičius iš Brocktono, kun. J. Svirskas iš Norwoodo, marijonai kun. J. Jančius ir kun. J. Kuprevičius, kun. J. Švagždys, kun. A. Kneižys.

Jėzaus Nukryžiuotojo seserys parapijos mokykloje dėsto ir lituanistiką. Lanko 50 vaikų. Pamokos būna trečiadieniais.

Motinų arkibrolija turėjo whist party. Pelnas paskirtas Kalėdų eglutei nupirkti vaikams dovanų.

C. Kuklevičius, A. Šimkonis ir K. Gumauskienė mirę šį mėnesį mūsų parapijoje.

Seserys kazimierietės svečiavosi pas savo gimines.

Šv. Valanda kunigams šį mėnesį įvyko šv. Pranciškaus bažnyčioje. Konferenciją laikė prel. P. Juras.

Inž. S. Malinauskas gruodžio 9 skaitys paskaitą apie popieriaus gamybą, pailiustruodamas pavyzdžiais. Paskaita bus šv. Pranciškaus parapijos salėje.

Metinė parapijos vakarienė įvyko lapkričio 18, davusi gryno pelno apie $500.00. Salė buvo pilna žmonių. Garbės svečiai buvo prel. Pr. Juras, majoras J. Buckley, laidotuvių direktorius A. Juozokas, gydytojas Miškinis, Mr. Flyn su žmona, miesto valdininkai, kun. S. Janiūnas ir kun. A. Klimas. Kalbas pasakė prel. Pr. Juras ir majoras J. Buckley. Meninę programos dalį atliko parapijos choras. Programai vadovavo A. Juozokas.

Vakarienę ruošė V. Jaskel, S. Raznauskaitė, A. Juozokas, J. Morrell, M. Pilipienė, A. Dvareckienė, M. Turonienė, E. Norenkevičienė, J. Bush, J. Radwill, A. Gagnen, O. ir A. Kvaraciejutės, M. ir O. Songailaitės, V. Chester, O. Akstinaitė. Prie stalų tarnavo H. Morley, R. Arsenaut, J. Lalis, J. Savičius, J. Stanevičius, A. Rimas, A. Turonis, P. Povilonis, E. Byla, A. Pfiffe, W. Radwill, E. Jankauskas, J. Stakeliūnas, GE. Slosek, K. Suslavičius, M. Bush ir F. Pilipas. **V. S.**

OMAHA, NEBRASKA

Dr. Juozas Petrikonis, L. Bendruomenės pirm., lapkričio 16, sukvietęs veiklesnius lietuvius, paaiškino sunkią vengrų tautos padėtį. Vienbalsiai buvo nutarta padėti aukomis. Šiam sumanymui pritarė ir kunigai, kurie sekmadienį per pamokslus gražiai paaiškino, kviesdami aukoti šiam kilniam darbui. Sekmadienio vakare jau buvo surinkta virš $100.00. Aukas rinko Drukteinienė ir Šermukšnis.

Omahoje nėra vengrų parapijos. Čia kelios veiklesnės vengrės pardavinėjo tortas, už kurias surinko $715.00.

Gasperas Velička parašė komediją "Lunatikai", kurią suvaidino Omahos aktoriai gruodžio 1. Po šios linksmos komedijos buvo šokiai.

Naujų Metų sutikimą ruošia parapijos moterys, kurios žada visus pavaišinti skaniais lietuviškais valgiais. Šokiams gros geras orkestras. 11:45 v. prieš vidurnaktį visi eis į bažnyčią, kur bus atlaikytos padėkos pamaldos. Pasimelsime ir už Lietuvos laisvę. Po 12 val. dar kartą susirinksime salėje, kur vienas kitam palinkėsime laimingų Naujų Metų. Likęs pelnas skiriamas mokyklos skoloms išmokėti.

Elena Naujokaitytė lapkričio 24 susituokė su T. Hanzliku. Jungtuves palaimino kun. J. Jusevičius, mišias jų intencija laikė kun. J. Tautkus. Solo pagiedojo M. Leškys. **Vietinis**

● Amerikos universitetuose ir kolegijose dėstoma 59 moderniosios kalbos, pirmoje vietoje — prancūzų, antroje — ispanų, trečioje — vokiečių.

● Povandeniniu kabeliu — telegrafu Amerika su Europa buvo sujungta 1866 m.

● Amerikoje didžiausias pinigas yra 10.000 dol. banknotas. Dabar jis išimamas iš apyvartos.

Austrijoje dabartiniu metu yra 136 lietuviai; Tyrolyje 18, Voralberge 6, Kaernterne—14, Steiermarke — 12, Salzburge — 22, Linze — 35, Vienoje—29.

Lietuvos konsulato ieškomi asmenys

Atraškevičius, Adolfas.

Banaitytė - Sibitienė, Magdalena, ir vyras Sibitis, Jonas.

Baranauskienė - Plauškaitė, Ona, duktė Juozo.

Barkaitė - Stengerbergienė, Bronė.

Baronas, Vladas.

Bortkevičiūtė - Denis, Emilė.

Breivaitė, Pranė (France).

Budrys, Pranas, iš Palangos.

Buinauskas, Petras, sūnus Petro.

Buivydas, Antanas, kilęs iš Kauno, gyvenęs Santakos k., Igliškėlių val., Marijampolės ap., Amerikoje kiek gyvenęs gal Oklahomos valstybėje.

Čeponienė, Apolonija.

Čeponis, Feliksas.

Čeponis, Kazys.

Čepulis, Lionginas, sūnus Antano, iš Smilgių val.

Čiučiulka, Antanas, Čiučiulkienė, Ona, Čiučiulka Pranas, ir Čiučiulkaitės, Anelė ir Aloyza.

Čižauskas, Jonas, sūn. Jono, iš Vilkaviškio ap. langos.

Darginavičius, Stasys, iš Palangos.

Denis - Bortkevičiūtė, Emilė.

Dijokaitė - Kazak (buvusi Lukas), Elena.

Galbuogis, Antanas, sūnus Prano.

Gerkaitė - Tulkus, Julija, gyvenusi Chicagoje.

Girdžius, Antanas, iš Rautiškių k.

Golobuvaitė - Steponavičienė, Liūda, ir sūnus.

(Nukelta į 7 psl.)

CHICAGO, ILL.

HELP W. FEMALE

BANK POSITION

Experienced but will train bookeepers, Borroughs or N. C. R. High salaries, 5 day week, excellent trains. Pleasant working conditions.

NATIONAL BANK OF ALBANY PK.
3424 W. LAWRENCE
ASK FOR BENEDETTI
BERNIUKAS

FACTORY WORKERS STEADY YEAR-AROUND WORK

No experiences necessary; will train girls, women and housewives to do various operations in manufacturing and assembling greeting cards. Clean, modern plant; must be willing to do standing jobs; 5.dap week; Mond. thru Fri. good hourly rate.

AGE 18 TO 50
First shift, 8 a. m. to 4:42 p. m.
AGE 21 TO 50
Third shift, 11 p. m. to 7:30 a. m.

INTERVIEWING HOURS
Mon. Tues. Wed. 3:30 to 11 a. m. and 1 to 7 p. m.
Thurs. Fri. 8:30 to 11 a. m. and 1 to 4 p. m.

PART TIME FACTORY
AGE 18 TO 50
9 a. m. to 3 p. m. Mon. thru Fri.
Earn additional money for Christmas by working in our clean modern plant on a temporary part time basis for approximately 3 months. Must be willing to do standing jobs. Good hourly rate.

AMERICAN GREETING CORP.
1300 W. 78 OL 1-3000
oil Lake Ave.
CLEVELAND, OHIO

ELECTRICAL — MECHANICAL ENGINEERS and DESIGNERS

SALARY OPEN

EXPERIENCED IN COMMERCIAL, INDUSTRIAL & INSTITUTIONAL TYPE BUILDINGS WITH AIR CONDITIONING, PLUMBING, HEATING OR ELECTRICAL APPLICATIONS.

CONTACT MR. GEORGE JARIK RA 6-2527

ARCHITECTS
SOM
ENGINEERS

37 S. WABASH 12 FL. CHICAGO 3, ILL.

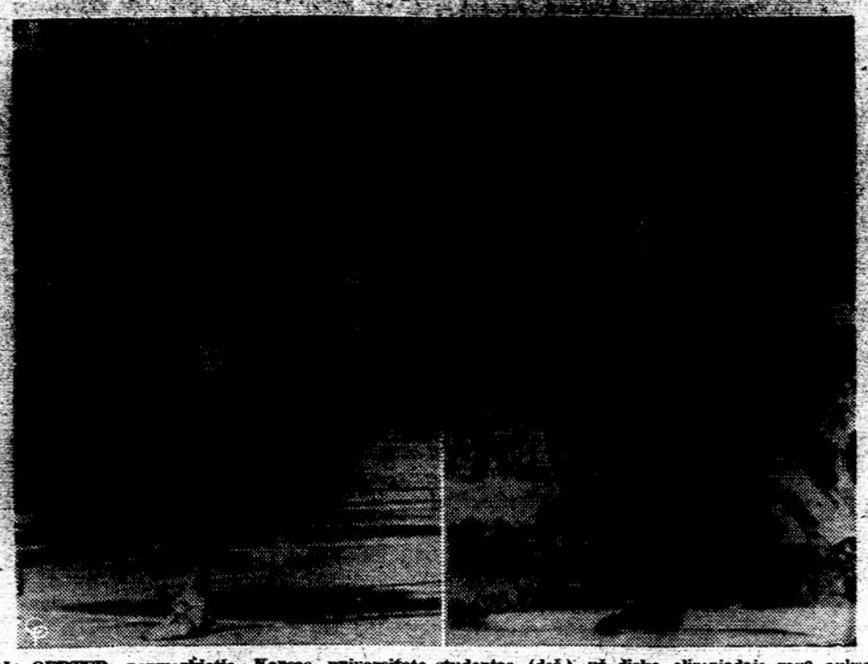

AL OERTER, newyorkietis, Kansas universiteto studentas (deš.) už diską olimpiadoje gavo aukso medalį. Kairėje amerikiečiai bėgtynėse.

OLIMPIJA — KAS TU BUVAI IR KAS ESI?

Olimpinės žaidynės Australijoje, Melbourne, traukia sportininkų dėmesį. Atskiriem kraštam rūpi, kad jų vienetai iš tų žaidynių parsivežtų daugiausia laimėjimų. Tačiau yra žmonių, kurie didesnio dėmesio neskiria sporto lauram. Kiekvienam vis dėlto gali būti įdomu, kas buvo ta Olimpija, kuri savo vardą paliko sporto žaidynėm, kas aplink ją dėjosi ir kas su ja atsitiko?

Gražiausia Graikijoje

Prašau neapsivilti iš pat pradžios — tai ne moteris: ne Elena, kurią Paris buvo pagrobęs, ir ne Olimpija, Aleksandro Didžiojo motina. Tai "gražiausia vieta visoje Graikijoje" — žavėjosi graikas Listijus, tai dieviškas slėnis vakariniam Peleponese. Tą slėnį juosia Alfėjus ir Kladėjus — dvi upės, susibėgančios ties aukščiausiu Graikijos kalnu. Jo viršūnė, pakilusi 9,794 pėdų, sniego kepure padengtą, apačioje — žaluma. Kalnas tas iš senų laikų vadinamas Olimpu, šiandien — Elimbos. Jisai iš debesų dairosi į žalią slėnį ir melsvus upių ruožus. Prie pat to klonio styro kalva — nuo Olimpo atplyšęs Krono kauburys, kuris dviejų upių santaką saugo nuo šiaurės vėjų. Tokioje užvėjoje, Olimpijos slėnyje, senieji graikai rinkosi garbinti savo dievų.

Dievų buveinė kalnuose, šventykla slėnyje

Senieji graikai garbino dangaus tėvą, kurį vadino Dzeusu. Jis gyvenęs tam aukštam Olimpijos kalne — žemės centre. Buvę dar ir kitų dievų. Homeras juos taip sužmogino ir sugiminiavo, kad susidarė visa Olimpijos dievų šeimyna, susėdusi žemesniuose kalnagubriuose. Apačioje jiem buvo pastatytos šventyklos.

Olimpijos slėnyje pagrindinė maldykla buvo Dzeuso su didele jo statula, kaldinta Fidijaus. Lauke dar buvo masyvus Dzeuso aukuras. Hera, Dzeuso sesuo ir žmona, jungtuvių globėja, turėjo savo atskirą šventykla; taip pat ir dievų motina (Matrona). Kiti dievai Olimpijos slėnyje sustojo statulomis. Tarp dievų įsiterpė statulos didvyrių, karių, valdovų, žaidynių laimėtojų. Romėnas Plinijus Senis tų statulų priskaitė iki 3000. Olimpijos slėnis pasidarė šventovė, ir muzėjus, ir meno galerija. Ir šiuo atžvilgiu Olimpija buvo gražiausia vieta Graikijoje. Ji taip pat pagarsėjo savo olimpinėm žaidynėm, atsiradusiom iš dievų kulto.

Grožis — dievų garbei

Senovės graikai, sakoma, buvę dailūs žmonės. Jie taip ir vadinosi: helenai — švytintieji, skaistieji. Bet grožis ateinąs iš dievų, ir grožiu reikią dievus garbinti. Grožis reikalaująs ir gėrio: kas gražus, turi būti ir geras (—kalos kai kagatos). Gražiam ir geram būti reikia tvardytis, būti drausmingam, stipriam savo kūnu ir valia. Kūno ir sielos grožiui ir tvirtumui parodyti buvo daromos varžybos — sportinės žaidynės. Jos, — graikai sakė, — esančios dieviškos kilmės ir tokios senos, kaip patys dievai.

Mes žinom tik tiek, kad pirmos olimpinės žaidynės siekia 776 metus prieš Kristų, o pirmasis laimėtojas buvęs kažkoks Korebas. Paskui jos buvo kartojamos kas ketvirti metai. Tai olimpiados. Jų tarpais buvo ir laikas skaičiuojamas. Pirmas taip daręs metraštininkas Timėjus, o paskui ir kiti sakydavo arba rašydavo: tai ir tai atsitiko 29 olimpiados metu.

Religinė ir tautinė šventė

Olimpiada buvo didelis įvykis visoje Graikijoje. Tokiomis dienomis — pačiam vidurvasaryje, kai mėnuo pasiekia pilnaties — reikėjo būti geram, taikiam ir broliškam. Graikam tai nebuvo lengva. Jie gyveno kalnų, daubų ir salų suraižyti, savarankūs, miestus kaip pilis išsistatę, atskirom kolonijom susiskirstę. Dažnai tarp savęs varžėsi ir kovėsi, pykosi ir kerštavo. Olimpinės žaidynės visus turėjo jungti, nes visi vienos tautos ir visi tų pačių dievų valios priklauso.

Ši vienybė buvo pabrėžiama dar tuo, kad olimpinėse žaidynėse galėjo dalyvauti bet koks graikas, jei tiktai jisai buvo graikas — iš pačios Graikijos, iš Makedonijos, iš Mažosios Azijos, iš Sicilijos ar Italijos, iš Afrikos. Graikų buvo išsimėčiusių kolonijom aplink visą Viduržemio jūrą. Olimpiada buvo tartum šauksmas neprarasti vienybės su savo tauta. Tai vienybei neturėjo kliudyti nei kilmė nei padėtis: esi stiprus ir gražus graikas, būtum turtingas ar vargšas, ir gali stoti į varžybas.

Moterys turi palikti už upės

Olimpinėse žaidynėse galėdavo dalyvauti tiktai vyrai — stamantrūs, jėgingi, dailūs kaip dievas Apolonas, nusivilkstę. Nors tasai kūno grožis buvo skiriamas dievų garbei, bet moterų akims galėjo būti pagunda. Olimpijos slėnin moterys negalėjo įžengti, kai ten vyrai varžėsi, kas stipresnis ir jėgingesnis. Moterys palikdavo už Alfėjaus upės.

Ligi 24 olimpiados vyrai tiktai lenktynių ėjo: kas greitesnis ir vikresnis. Paskui sportinių varžybų atsirado net 24 rūšys: bėgynės, ristynės, imtynės, šuoliai į tolį, disko metymas, arklių ir mulų lenktynės ir tt. Tvarkos žiūrėjo tam tikri sargai, lyg kokia policija (alytėnai), o laimėjimus skirstė 8 teisėjų kolegija. Jos sprendimus galima buvo skųsti senatui.

Laimėtojas, vainikuotas alyvų lapais, nešėsi garbę namo: savo šeimai, giminei, miestui ir valstybei. Jo garbei buvo rašomi himnai, jo statulos atsirasdavo viešuose pastatuose. Jis pats galėjo gyventi Atėnuose, buvo valstybės aprūpinamas iki mirties.

Grožio ir gėrio pusiausvyra suyra

Olimpijos slėny daugėjo dievam šventyklų ir altorių, gausėjo statulų, bet augo pastatai ir sportininkų patogumui — užkandinė laimėtojam (Pritanėjus), tvenkinys plukdymuisi (Eksedra), maudynės ir pirtys (termos), teatras. Žmonės jau ne tiek dievus garbino, kiek smaginosi. Kūno grožio ir jėgos kultas pradėjo nusverti valios gėrį ir tvirtumą. Nors ant diskų tebebuvo išrašomi griežti Likurgo įstatymai, bet ir jų imta mažiau paisyti. Į olimpiadų pabaigą mažiau paisyta ir grynojo graikų kraujo. Paskutinis žinomas laimėtojas yra armėnas, kunigaikštis Varastades iš Arsazidų giminės, kuris 385 metais laimėjo pergalės vainika kumščiavimu. Pagarbintas kumštis, ne mitrumas, vikrumas ar ištvermė.

Keitėsi ir laikai. Atėjus krikščionybė pirmon vieton iškėlė dvasią, ne kūną; pabrėžė, kad žmogų daro gražų jo dorybės, ne stangrūs ir lankstūs raumenys. Olimpijos ugnis ėmė blėsti. (Bus daugiau).

Lietuvos konsulato ieškomi asmenys

(Atkelta iš 6 psl.)

Irtmanas, iš Šilalės, Tauragės ap.

Jašinskas, Steponas, iš Palangos.

Juozapaitytė - Matilionienė, Ona, duktė Povilo.

Karpienė, Matilda, ir Karpis, Jurgis Edvardas.

Kaveckas, Antanas.

Kazak (buvusi Lukas) Dijokaitė, Elena.

Kizis, Motiejus, sūnus Antano, iš Raguvos val.

Kižytė, Agota, duktė Adomo.

Kondratavičius, Jonas, Juozas ir Vladas, sūnūs Jono.

Kripas, Damazas, iš Plungės val.

Kvietkienė, Ona, iš Kražių val., Raseinių ap.

Kvietkutė - Motiejūnienė, Adelė, duktė Jono.

Lionas, Juozapas, gyvenęs Chicago, Ill., 5916 So. Mayfield Ave.

Lukšytė - Mikutienė, Zosė, iš Žagarės val.

Mačiulienė, Petronėlė.

Mačiulis, Izidorius, iš Naujininkų k., Eržvilko val., Tauragės ap.

Matilionienė - Juozapaitytė, Ona, duktė Povilo.

Mikutienė - Lukšytė, Zosė, iš Žagarės val.

Motiejunienė - Kvietkutė, Adelė, duktė Jono.

Natkevičius, Gediminas, iš Palangos.

Norkienė, kilusi iš Papilės valsčiaus.

Petraitis, Kazys.

Plauškaitė - Baranauskienė, Ona, duktė Juozo.

Ramanauskienė - Ruselevičiūtė, Petronėlė.

Ruselevičiūtė - Ramanauskienė, Petronėlė.

Sasnauskas, Povilas.

Savickienė, O., kilusi iš Papilės val.

Senkus, Jurgis, iš Mockabūdžio k., Keturvalakių val., Vilkaviškio ap., sūnūs ir duktė Ona King.

Sibitienė - Banaitytė, Magdalena, ir vyras Sibitis, Jonas.

Sikorskis (Sikis), Petras.

Šimkienė, Jadvyga.

Šimkus, Juozas.

Staškūnas, Viktoras, iš Gružų k., Siesikų val.

Stengerbergienė - Barkaitė, Bronė.

Steponavičienė - Golobuvaitė, Liūda, ir sūnus.

Taraškienė, kilusi iš Papilės val.

Tautkevičius, Jonas.

Tulkus - Gerkaitė, Julija, gyvenusi Chicagoje.

Vaškys, Kostas, iš Plungės.

Zakarevičius, Martynas, su šeima.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

CONSULATE GENERAL
OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

● **Vokietijos L. Bendruomenės** sudarytas naujas prezidiumas iš išrinktų į Tarybą asmenų; pirm. — J. Bataitis, nariai: kun. A. Bunga ir dr. A. Rukša.

● **Argentinoje** Lietuvių Prekybininkų ir Pramonininkų Sąjunga nutarė įsigyti nuosavą centrą. Tam tikslui įsteigtas sąjungos fondas, kuris turės parūpinti centrui lėšų.

● **Austrijos Liet. Bendruomenė** mažėja, dalis išemigravo, iš 188 narių beliko tik 136. Bendruomenės veikla silpsta, nes nariai gyvena išsiblaškę po visą kraštą. Bendruomenė įsiregistravo austrų valdžioje, patvirtino įstatus. Valdybon išrinkti: kun. K. Razminas, vicepirm. kun. V. Pupinis, sekr. dr. Irena Naudžiūnaitė Joerg, ižd. Svila Glionretas.

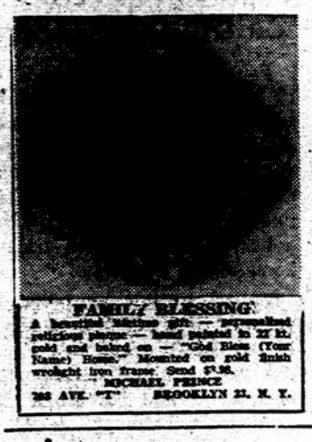

FAMILY BLESSING
A beautiful Christian gift — personalized religious picture — hand painted in 22 kt. gold and inlaid on — "Old Room (Your Name) Home." Mounted on gold finish wrought iron frame. Send $7.98.
MICHAEL PRINCE
262 AVE. "T" BROOKLYN 23, N. Y.

ATTENTION LADIES

Are you contemplating spending your Christmas vacation away from the hustle and bustle of the holiday season If so, Villa Pauline, Mendham, New Jersey, offers you this and much more — an opportunity to attend Midnight Mass on Christmas even and to enjoy all of the other blessings of your Catholic heritage.

If interested call MENDHAM 3-9002 or write to Sister Superior. Villa Pauline, Mendham, New Jersey.

DISPLAY

CABRINI COLLEGE
Radnor, Pennsylvania

30 minutes to Philadelphia. Catholic institution for superior culture for women, directed by the Sisters, Missionaries of the Sacred Heart. Beautifull Campus, Main line transportation to Philadelphia.
For brochure write:
THE REGISTRAR,
Cambrini College, Radnor, Pa.

This Xmas give a Four Way Medal
Beautiful new filigree desigh Four Way Medal in full color on 18 chain. St. Joseph; Sed Heart; St. Christopher; Virgin Mary. Only $2,95 ppd, Gift boxed, St, Christopher auto pin, $1,95 or free with every order for 2 Four Way Medals, Order for Xmas, Frank's House, 418—21 St., Niagara Falls, NY,

HOTEL GREYSTONE
91 St. and Broadway, N. Y. C, Famous for excellent service with moderate prices.
We specialize in:
Wedding
Communion breakfast
Showers for brides
Anniversary parties
Club & organization socials
All social functions
Telephone now: TR 3-5918 — Ask for Banquet Director

TEA
Custom Blend Nectar
Introducing Sample Offer
4 BAGS — $1.00
"The Cup of Contentment"
Rare. Coffees, Spices, Herbs
New Main Coffee Mill
15 Riverside Ave.,
Yonkers, N. Y. — YO 5-9346

H. W. MALE
TIME STUDY ENGR.
Exceptional opportunity with world-wide mfr. for man experienced in establishing standards, labor saving methods and other related time study duties. Packaging background helpful. Permanent position. Free insurance and pension plan. This is well worth investigating. Call Michigan 2-7549. For Appt.

Need ANY KIND of Insurance?
Want information about required Insurance Certificate by Motor Vehicle Bureau to obtain 1957 Plates
THEN SEE OR CALL
JAMES W. SMITH, Broker
Representing ALL MAJOR INSURANCE COMPANIES
Stock and Mutual. Approved Bank Plan available for Premium Payment
375 Jay Street, Brooklyn 1, N. Y.
To serve you day or night:
Office: TR 5-6666—7. Home: GE 4-7676
Parishioner: St. Rose of Lima Church: Member Cathedral Club of Brooklyn; Board of Directors: St. Vincent's Home for Boys; Roman Catholic Orphan Asylum.

TO PLACE,
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
CALL LO 3-7291

REAL ESTATE

ROCKVILLE CENTRE — St. Agnes Parish, 7 rm. house, 3 bedrooms, hot water heat, plot 75 x 220, large enclosed porch, 2 car garage. Asking $21.000. ROckville Centre 6-3463.

REAL ESTATE

BELLMORE
$24,990. Home of distinction. All brick split level. 7½ spacious rooms kitchen of your dreams, two full tile baths, stall shower, walk-in closets, two car garage, patio. Near everything [illegible] to appreciate value. Walkin distance to Catholic Schools and church. Located on Martin Ave. west of Bellmore Ave. Builder Su 5-2283 or SU 1-0298.

Jei nori ką paskelbti
DARBININKE.
skambink telefonu
GLenmore 2 6916

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

Juozas Andriušis

GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.

Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Kreptis: šiokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Juozas Andriušis

87—09 Jamaica Ave. Woodhaven, 21, N. Y
VIrginia 7-4477

Paulius Gaubys
FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai

P. Gaubys foto srity dirbas nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.

(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)

Tel.: VI 6-2164

Po 6 val. vakaro nedarbo dienom visa diena

Tel. APplegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radi stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.

Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

EVergreen 8-9794
M. and Z. Collision Works
JULIUS MALDUTIS
savininkas

Sulaužytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS
VYT. BELECKAS savininkas

Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

[redacted]

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 1-9696 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

VALLEY STREAM
Modern bungalow, 7 rooms, 50x100', 1 car gar. oil st., modern kitchen and bath, al. storms and screens, air conditioning unit, washing machine, venetians. Price $16,990 Occupancy. Phone broker VA 5-4854.

RICHMOND HILL
Frame detached one family 6 rms, st. oil. excellent location. Occupancy $12,500.
George H. Hafner
8038 Jamaica Avenue
Woodhaven, New York
Phone VI 9-8075

WOODHAVEN
Business property, store, 3 apartments, 2 garages, st. oil, income $2,375.60 asking $11,500 excellent location and investment.
George H. Hafner
8038 Jamaica Avenue
coodhaven, New York
Phone VI 9-8075

NEW YORKO NAUJIENOS

Brooklyno paštas
dar kartą ragina visus gyventojus kalėdinius sveikinimus ir siuntinius siųsti kuo anksčiau, kad laiku pasiektų adresatus. Taip pat primena, kad adresai būtų aiškiai užrašyti, turėtų aiškiai išskaitomą pavardę, numerį, gatvę, miestą, pašto zonos numerį ir valstybę.

Ateities redakcijos
tradicinis metinis vakaras — kavutė, surengta gruodžio 1 Angelų Karalienės par. salėje, praėjo itin nuotaikingai, sutraukė apie 100 moksleivių, studentų ir sendraugių. Salė buvo skoningai dekoruota dailininkės Ados Korsakaitės. Ji nupiešė ir meniškas programas. Vakarą vedė J. Baužys, kun. J. Petrėnas, Ateities vyr. redaktorius supažindino su savo kolektyvu ir darbu. Salėje buvo pakabinti keli A. Galdiko paveikslai. P. Jurkus skaitė paskaitėlę apie Galdiko kūrybą, nušviesdamas jo kūrybos pobūdį. A. Sabalis paskaitė linksmąją dalį — Kreivas šypsenas. Prie stalo nuotaikingai padainuota. Toliau vyko šokiai. Prieš 12 buvo advento sutikimas. Prie 4 degančių žvakių klausyta religinės muzikos, kun. V. Pikturna tarė trumpą susikaupimo žodį, baigė giesme Marija Marija.

Am. Liet. Inžinierių
ir Arcritektų Sąjungos (ALIAS) New Yorko skyriaus metinis susirinkimas įvyksta gruodžio 8 d., šeštadienį, 7 v. v. Lietuvių Atletų Klubo patalpose, Irving Ave. ir Halsey St., kampas, Brooklyne. Narių dalyvavimas būtinas.

PADĖKA

Mrs. O. Rimydienei, Woodhaven, N. Y., paaukojusiai 50 dol. Darbininko reikalams, reiškiame tikrai nuoširdžią padėką.

T. T. Pranciškonai,
Darbininko leidėjai

IŠNUOMOJAMAS

5 kambarių butas prie Jamaica Linijos ir prie parko. Kambariai šviesūs. Taip pat turima pavienių kambarių su visais patogumais viengungiams. 112 Jerome St. MI 7-2658.

PARDUODAMAS

pianinas, kurio kaina $80. Apžiūrėti galima kasdien nuo 6 v. v. Adresas: 129 Engert Av., 2 aukštas, Brooklyn 22, N.Y.

Reikalingas butas
Ieškomas 4½—5½ kambarių butas šeimai su dviem vaikais; norima gauti Queens rajone. Telefonuoti DE 5-2243.

Prof. St. Šalkauskio
minėjimas, rengtas N. Y. ateitininkų sendraugių, įvyko gruodžio 2, Apreiškimo parap. salėje. Prasidėjo A. Dziko piano muzika. Toliau A. Dumbrienė pristatė paskaitininką kun. prof. St. Ylą. Jo paskaita — Lietuviškosios sintezės bandymai ir prof. St. Šalkauskis, su pertrauka užsitęsė dvi valandas. Pirmoji dalis buvo skirta sintezės bandymams, antroji prof. St. Šalkauskui. Po paskaitos A. Dzikas vėl paskambino pianinu.

Scena buvo papuošta gėlėm, trispalve ir ateitininkų vėliava ir Gr. Gaubytės pieštu St. Šalkauskio portretu.

"ANASTAZIJA"

"Anastazija" yra tarptautinės intrigos drama, statyta 20 Century-Fox Paryžiuje, Londone ir Kopenhagoje. Autorius A. Laurents. Režisorius Anatole Litvak. Tai viena iš geriausiai pastatytų filmų. Spalvota.

Premjera įvyks gruodžio 13, Roxy teatre, New York, dalyvaujant Jungtinių Tautų delegatams, aukštiems valdžios pareigūnams, operos ir televizijos žvaigždėms.

Šia proga bus pagerbta dr. Eleanora Campell, minint jos 35 metų darbo sukaktį. Campell 1921 m. įsteigė sveikatos centrą vardu Judson, kuris yra suteikęs virš milijono patarnavimų neturtingų imigrantų šeimoms, gyvenančiom žemutinėje Manhattan dalyje.

DAR GALIMA SIŲSTI INFORMACIJAS PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNUI

P. L. Žinyno rankraštis jau atiduodamas spaustuvei. Organizacijos, profesionalai ir biznieriai, kurie iki šiol dar nėra prisiuntę informacijų, dar gali tai padaryti. Pasižadėjusieji surinkti žinių iš kolonijų ir organizacijų prašomi nedelsdami jas išsiųsti.

Ta pačia proga noriu pastebėti, kad žinios iš daugumos kitų pasaulio kraštų, kur tik yra didesnis skaičius lietuvių, jau gautos. Bendrai Žinynas išeis gerokai didesnis ir turiningesnis negu pradžioje buvo planuota, bus gausiai iliustruotas ir atspausdintas specialiam geram popieryje. Ypatingai platus bus angliškasis skyrius.

Žinyno redaktoriui kuriam laikui išvykus į Pietų Ameriką, tai dalinį redagavimą, iliustracijas ir bendrai meninę knygos išvaizdą prižiūrės Paulius Jurkus.

Iš anksto knygą užsiprenumeravusieji ją gaus už penkis dolerius su kietais viršeliais ir už keturis — su popieriniais. Informacijas ir prenumeratas siųsti: Mr. A. Simutis, 41 W. 82 St., New York 24, N. Y.

N. Y. lietuvių dailininkų paroda

Prieš metus New Yorke mirė vienas pajėgiausių mūsų tapytojų — Petras Kiaulėnas. Jis buvo studijavęs, išaugęs vakarietiškojo modernizmo dvasioje, susikūręs stiprią dailininko individualybę, savo tapybos darbais gražiai užsirekomendavęs Paryžiuje.

Dabar norima jo palikimą vėl nuvežti į Paryžių, kad būtų dar labiau įvertintas. Parodos parengiamieji darbai pradėti. Bet reikia parodai išleisti ir gražų katalogą.

New Yorko Lietuvių Dailininkų Sąjunga, šį sekmadienį, gruodžio 9, Apreiškimo parapijos salėje rengia parodą, kurios tikslas ir yra sutelkti lėšų leidžiamam P. Kiaulėno katalogui. Parodoje bus išstatyta ir mirusio dailininko darbų. Didesnę dalį užims New Yorko lietuvių dailininkų kūryba.

Rengėjai šiuo kartu ypatingai atsižvelgia į visuomenę ir nori, kad kuo daugiau darbų nupirktų. Todėl čia bus sutelkta visiems prieinamo meno paveikslų savo papuošti butam. Ir pačios kainos bus prieinamos visiems. Dailininkai ir savo kūrinius ir savo darbą skiria P. Kiaulėno prisiminimui ir tiki, kad visuomenė supras ir atsilankys.

Jei šiuo metu galime matyti lietuviškų vaidinimų, pasiklausyti lietuviškų koncertų, galime įsigyti lietuviškų knygų, tai kur kas sunkiau yra susipažinti su lietuvių dailininkų kūryba. Parodas surengti sunku; trūksta kartais ir organizuotumo ir tinkamų patalpų. Kartą New Yorko lietuviai turėjo progos pasidžiaugti viena Liet. Dailininkų Sąjungos paroda. Buvo tikėtasi ir laukta, kad tokios parodos virs tradicija, tačiau viltys nepasiteisino.

Visuomenė išsiilgsta meno, bet jai sunku jį suprasti, pasiekti. Tokios parodos kaip tik ir prineša lietuvių dailininką prie savo visuomenės. Kartu ji lavina ir savo skonį, kartu ji paremia ir mūsų menininkų pastangas.

Paroda bus atidaryta tik vieną dieną, sekmadienį, lapkričio 9; atidaroma 10 v., uždaroma 5 v. v.

Aidų lapkričio numeris
jau atspausdintas ir šią savaitę bus išsiuntinėtas skaitytojams. Numeris turi geros vertingos medžiagos.

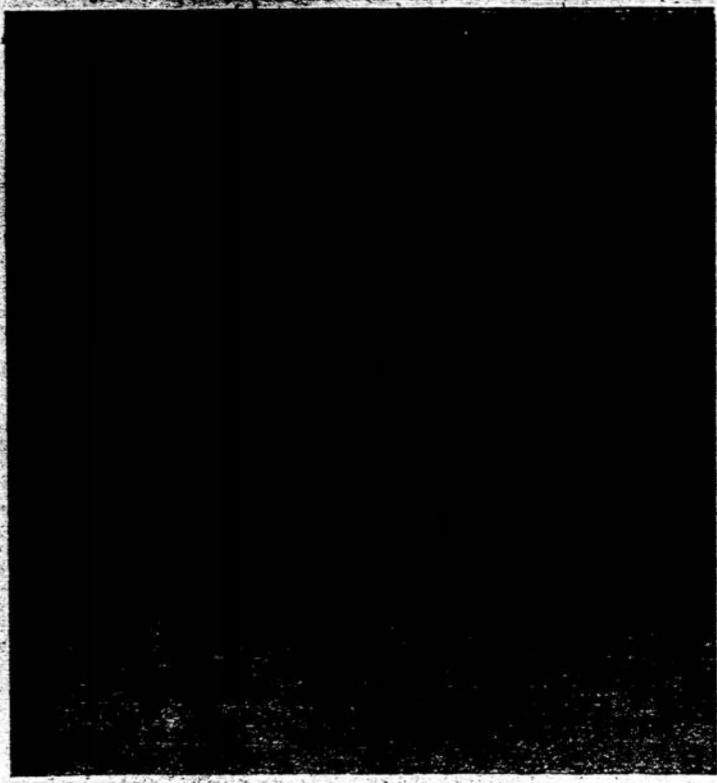

GALVUTĖ. Petras Kiaulėnas

VISI REMKIME BALFO VAJŲ!

DR. V. TERCIJONAS

N. Y. Liet. Gydytojų Draugija šiemet, kaip ir ankstyvesniais metais, dalyvauja Balfo rinkliavoj, sularydama atskirą Gydytojų Postą. Jo iždininkė yra: Dr. Elena Mekys, 1558 Greene Ave, Brooklyn 27, N. Y. Tel.: VA 1-8435.

Gydytojai ir kiti aukotojai prašomi siųsti aukas Balfui iždininkės vardu.

L. Gydyt. Draugija sutarė su Balfu, kad ir šiemet trečdalis lėšų, surinktų Gydytojų Posto, bus paskirta Gydytojų Draugijos numatytiem kandidatam.

Į šelpiamųjų skaičių parenkami gydytojai, visuomenės veikėjai ir Lietuvos laisvės kovų veteranai. Dauguma jų gyvena Vokietijoj gana skurdžiose sąlygose arba yra ligoniai.

1955 m. Gydytojų Postas Balfo rinkliavoj surinko $821. Į tą skaičių įėjo atskirų rinkėjų surinktos nemažos sumos, kaip dr. P. Kusos ir jo žmonos, kurie surinko $230 ne iš lietuvių.

Iš surinktų Gydytojų Posto 1955 m. lėšų trečdalis, t.y. $270, buvo nusiųsta šiem gydytojam Vokietijoj: dr. L. Stelmokas gavo $50; dr. L. Pašaitienė $25; dr. L. Dulskis $20; dr. Pemkus $20. Lietuvos laisvės kovų 3 veteranai gavo po $10: Pijus Kulikauskas, Petras Rubinas ir plk. K. Pranckonis. $25 gavo Jonas Grigolaitis, žurnalistas iš Klaipėdos Krašto, kurs už Lietuvos reikalus karo metu vokiečių buvo laikomas kacete. Jau keli metai jis ir jo žmona serga džiova ir gydosi. Gauting sanatorijoj Vokietijoj. Aleksandra Radzvickienė gavo $20. Ji gyvena senelių prieglaudoj Londone, Anglijoj; ji yra našlė prof. Radzvickio, kurs mirdamas paliko 100,000 litų Lietuvos Universiteto studentų medikų stipendijom. Prof. V. Tumėnienė, Chicago, gavo $25; dr. V. Bendorius, Los Angeles, $25. Visi kandidatai, gyvenantieji Vokietijoj, buvo parinkti patarus p. Iz. Rugieniui, Balfo įgaliotiniui.

Be likusių Vokietijoj šiemet Balfas turi naujas šelpimo sritis — tai pasilikę Lietuvoj ir ištremti į Sibirą lietuviai, kurie gyvena vargingose sąlygose be maisto, be rūbų ir be vaistų.

Amerikos lietuviai tiek seni, tiek nauji ateiviai stengiasi padėti tremtiniam savo giminėm ir pažįstamiem, siųsdami asmeniškus paketus. Bet nevisi tremtiniai turi giminių ir draugų Amerikoj; nemažai yra tokių, kurie visai negauna jokios pagelbos. Balfas stengiasi šelpti tokius Sibiro tremtinius ir Lietuvoj skurstančius tautiečius.

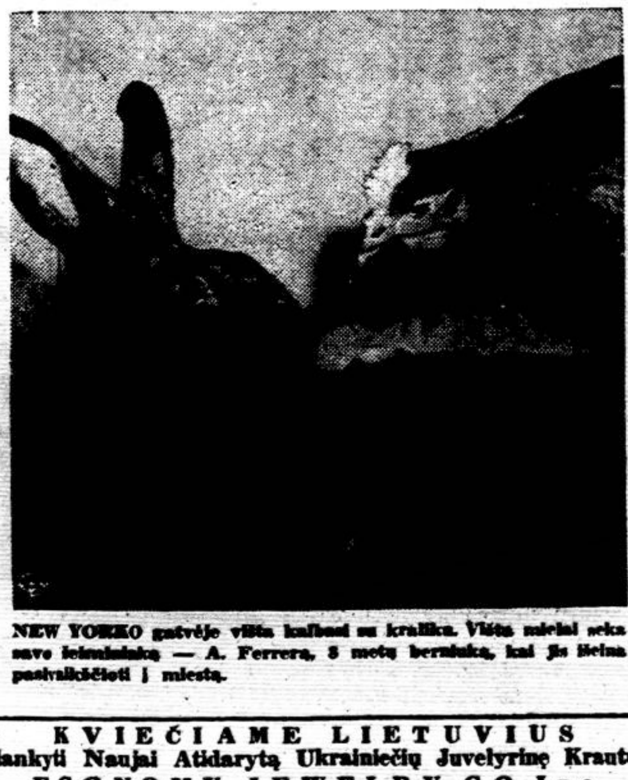

NEW YORKO gatvėje višta kalbasi su kralika. Višta mielai seka savo šeimininką — A. Ferrerą, 8 metų berniuką, kai jis išeina pasivaikščioti į miestą.

BOSTONO ŽINIOS

Prof. St. Šalkauskis,
miręs 1941 gruodžio 4 Šiauliuose, Bostono ateitininkų bus prisimintas sekmadienį, gruodžio 9. Minėjimas įvyks šv. Petro lietuvių parapijos salėje po bažnyčia. Pradžia 4 v. po pietų. Paskaitą skaitys kun. St. Yla, meninę programą išpildys smuikininkas Izidorius Vasyliūnas. Minėjimas yra viešas, visi kviečiami atsilankyti.

St. Šalkauskis buvo paskutinis rektorius dar laisvojo Vytauto Didžiojo universiteto Kaune. Jis buvo taip pat vienas iš žymesniųjų lietuvių filosofų, kokius ligi šiol esame turėję, daug sielojęsis lietuvių tautos likimu, raginęs būti dideliem savo dvasia ir kultūra, kai esame maži savo skaičiumi. Ateitininkam suformulavęs principus ir pareigas.

Irena ir Stasys Eivai,
gyvenę ligi šiol Brocktone, atsikėlė į Boston. Stasys Eiva pernai užbaigė Bostone aukštuosius vaistininko mokslus, kuriuos buvo pradėjęs dar Vokietijoje. Dabar dirba vienoje Bostono vaistinėje.

Inž. J. Okunis,
sukūręs šeimą, išsikėlė gyventi į New Yorką.

Latviam arčiau pažinti
Bostono lietuvių kultūros klubas gruodžio 2 susirinkimą buvo paskyręs arčiau pažinti latviam. B. Mickevičius kalbėjo apie latvių visuomeninę ir kultūrinę veiklą tremtyje. F. Kirša skaitė latvių poeziją, verstą į lietuvių kalbą. Iš latvių dainavo solistė Daila Gosts ir akompanavo Mara Eferts. Latviai prisiminti ryšium su praėjusia jų Nepriklausomybės paskelbimo švente.

Adv. Jonui Grigaliui,
kuris yra paskirtas Bostono miesto valdyboje naujom pareigom (Board of Apeal), gruodžio 2 Piliečių Draugija savo namuose suruošė pagerbimą. Pagerbime dalyvavo ir miesto majoras J. B. Hynes.

BOSTON, MASS.

BARASEVIČIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. ANdrew 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Nervin

Alexander's Nervinė veikia nuo visokių nervų netvarkingumo, galvos kvaišimų ir skaudėjimų, rūpesčio ir susikrimtimo, isterijos ir bemigės, išgąsčio ir karščiavimų, širdies supykimų ir šurpuliavimų, ausų spiegimo ir greito pavargimo, dieglių ir vidurių nemalimo. Nervinė yra mišinys daugelio šaknų, žolių, žiedų, žievių ir riešutų. Vartojama arbatos formoje. Daug kam pagelbėjo ši Nervinė. Ir mūsų Nervinėje nėra nieko kenksmingo. Svaras $5.00.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
So. Boston 27, Mass.

NEW YORK

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. APplegate 7-7083

KRAMER'S PASTINES
1643 Second Ave. (Tarpe 85 ir 86 gatvės) New York
"Geriausių vokiškų kepsnių namas"
PYRAGAIČIAI • TORTAI
visokiausių skanėsių.
MARCIPANAI IR KITI KEPSNIAI
Visada, o ypatingai artėjančioms Kolėdoms čia gausite
Visokioms progoms
Atidaryta kasdien iki 10 val. vak., sekmadieniais 8—8.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais
WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass.
Kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite ką nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai įduokite ar siųskite **vedėjui ANTANUI F. KNEIŽIUI — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass.** Skyriai: **Lithuanian Furniture Co.** — A. ir O. Ivaškai, 328 W. Broadway, ir Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: **NOrwood 7-1449; SOuth Boston 8-4618** ar **8-1940; Kirkland 7-8533.**

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

William J. Drake-Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAmaica 6-7272

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
3% A YEAR LATEST INTEREST RATE
COMPOUNDED SEMI-ANNUALLY JAN. & JULY
Interest begins the first day of the month on deposits made during the first 10 business days of January and July, the first 5 business days of April and October and the first 3 business days of all other months, when left until the end of the interest period.
THE *Kings County* **SAVINGS BANK**
Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

KVIEČIAME LIETUVIUS
Aplankyti Naujai Atidarytą Ukrainiečių Juvelyrinę Krautuvę
ECONOMY JEWELRY CO., Inc.
335 E. 14th Street, Tel. GRamercy 5-7430 **New York City**
Sandėlyje didelis pasirinkimas vokiškų Hi-Fi trumpų bangų radijo
BLAUPUNKT
Ateikit ir paklausykit pranešimų iš Europos iš už Geležinės Uždangos. Taip pat pasaulyje garsūs laikrodžiai **Omega, Longine, Tissot, Docha** ir kiti. Rašomos mašinėlės įvairiomis kalbomis.
SPECIALIOS NAUJOS PREKYBOS ĮSISTEIGIMO KAINOS
Moteriški šveicariški laikrodžiai, 14 karatų aukso, 17 akmenų, su garantija vieniems metams $19.95.
Vyriški—vandenį nepraleidžianti—šveicariški laikrodžiai—17 akmenų ir 1 metų garantija $12.95.
KRYŽELIAI—14 kar. aukso $1.99 ir kitokį.
Vestuviniai žiedai dideliame pasirinkime 14 kar. aukso nuo $7.95 ir aukščiau.
IMPORTUOTAS KRISTALAS IR PORCELANAS.
Mūsų laikrodininkas išvalys jūsų laikrodžius ir duos 1 metų garantiją tik už $2.95.
Krautuvė atidara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, o taip pat šeštadieniais.

LAISVĖS VARPAS
Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa
WBMS, 1090 kilocycles
BOSTON 15, MASS.
Sekmadieniais
12:30 iki 1:00 val. pietų metu
VEDĖJAS — P. VIŠČINIS
31 Bunker Ave.
BROCKTON 4, MASS.
Tel. Brockton 8-1159-R.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC